

รายวิชาพื้นฐาน

รายวิชา ภาษาไทย ท๒๓๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

๑. จำนวน ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์
จำนวน ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

๒. ผู้เขียนคู่มือ

๒.๑ ชื่อ

ตำแหน่ง

โทรศัพท์

โทรสาร

สถานที่ทำงาน

นางวาสนา เหมะ

ครูผู้สอน

๐๓๒-๕๒๒๓๔๕

๐๓๒-๕๒๐๔๗๘, ๐๓๒-๕๒๒๓๔๕

โรงเรียนวังไกลกังวล (ฝ่ายมัธยม)

ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

๒.๒ วิทยากร

ชื่อ

ตำแหน่ง

โทรศัพท์

โทรสาร

ที่อยู่

นางพิศวาท น้อยมณี

ข้าราชการบำนาญ (โรงเรียนชลกันยานุกูล ชลบุรี)

๐๘๑-๕๗๘๙๔๓๐

๐๓๒-๕๒๐๔๗๘, ๐๓๒-๕๒๒๓๔๕

๓๕/๕ หมู่ ๑ ตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ๒๐๐๐๐

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รายวิชา **ภาษาไทย**

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต รวมเวลา ๖๐ ชั่วโมง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

- ตัวชี้วัด**
- ท ๑.๑ ม. ๓/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
 - ท ๑.๑ ม. ๓/๒ ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย
 - ท ๑.๑ ม. ๓/๓ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน จากเรื่องที่อ่าน
 - ท ๑.๑ ม. ๓/๔ อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน
 - ท ๑.๑ ม. ๓/๕ วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น
 - ท ๑.๑ ม. ๓/๗ วิเคราะห์ความสมเหตุสมผลการลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง
 - ท ๑.๑ ม. ๓/๘ วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
 - ท ๑.๑ ม. ๓/๙ ตีความและประเมินคุณค่าและแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต
 - ท ๑.๑ ม. ๓/๑๐ มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ท ๒.๑ ม. ๓/๒	เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา
	ท ๒.๑ ม. ๓/๓	เขียนย่อความ
	ท ๒.๑ ม. ๓/๖	เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล
	ท ๒.๑ ม. ๓/๗	เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ
	ท ๒.๑ ม. ๓/๘	เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า และโครงการ
	ท ๒.๑ ม. ๓/๙	มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด	ท ๓.๑ ม. ๓/๑	แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู
	ท ๓.๑ ม. ๓/๒	พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์
	ท ๓.๑ ม. ๓/๓	พูดโน้มน้าวโดยนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ
	ท ๓.๑ ม. ๓/๔	มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของ ภาษาภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	ท ๔.๑ ม. ๓/๑	จำแนก และใช้คำภาษาต่างประเทศ ที่ใช้ในภาษาไทย
	ท ๔.๑ ม. ๓/๒	วิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน
	ท ๔.๑ ม. ๓/๓	วิเคราะห์ระดับภาษา
	ท ๔.๑ ม. ๓/๖	การแต่งบทร้อยกรอง

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด	ท ๕.๑ ม. ๓/๑	สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น
	ท ๕.๑ ม. ๓/๒	วิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
	ท ๕.๑ ม. ๓/๓	สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
	ท ๕.๑ ม. ๓/๔	ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

ฝึกทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด การวิเคราะห์และประเมินค่าวรรณคดีและวรรณกรรม โดยศึกษาเกี่ยวกับการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรอง การอ่านจับใจความ การอ่านตามความสนใจ ฝึกทักษะ การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาสต่าง ๆ เขียนย่อความ เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการงาน เขียน อธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น เขียนวิเคราะห์วิจารณ์ แสดงความรู้ความคิดเห็นหรือโต้แย้ง ฝึกทักษะการพูดแสดงความ คิดเห็นและการประเมินเรื่องจากการฟังการดู พูดวิเคราะห์วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดโน้มน้าว และศึกษาเกี่ยวกับคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย โครงสร้างประโยคซับซ้อน ระดับภาษา การแต่งบทร้อยกรอง

วิเคราะห์วิถีไทย ประเมินค่า ความรู้และข้อคิดจากวรรณคดี วรรณกรรมที่เหมาะสม ท่องจำบทอาขยาน ที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

โดยใช้กระบวนการอ่านเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต กระบวนการ เขียนเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการฟัง การดู และการพูด สามารถเลือกฟังและดู และพูดแสดง ความรู้ความคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและสร้างสรรค์ เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลง ของภาษา พลังภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมอย่างเห็นคุณค่านำมาประยุกต์ ใช้ในชีวิตจริง รักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ และมีนิสัยรักการอ่าน การเขียน มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด

รหัสตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม. ๓/๑, ม. ๓/๒, ม. ๓/๓, ม. ๓/๔, ม. ๓/๕, ม. ๓/๗, ม. ๓/๘, ม. ๓/๙, ม. ๓/๑๐

ท ๒.๑ ม. ๓/๒, ม. ๓/๔, ม. ๓/๖, ม. ๓/๗, ม. ๓/๙, ม. ๓/๑๐

ท ๓.๑ ม. ๓/๑, ม. ๓/๒, ม. ๓/๔, ม. ๓/๕, ม. ๓/๖

ท ๔.๑ ม. ๓/๑, ม. ๓/๒, ม. ๓/๓, ม. ๓/๖

ท ๕.๑ ม. ๓/๑, ม. ๓/๒, ม. ๓/๓, ม. ๓/๔

รวมทั้งหมด ๒๘ ตัวชี้วัด

โครงสร้าง รายวิชา

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต รวมเวลา ๖๐ ชั่วโมง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณี หนีนางผีเสื้อสมุทร ท ๑.๑ ม. ๓/๑ ม. ๓/๗ ม. ๓/๘ ท ๒.๑ ม. ๓/๖ ม. ๓/๑๐ ท ๓.๑ ม. ๓/๕ ท ๔.๑ ม. ๓/๑ ท ๕.๑ ม. ๓/๑ ม. ๓/๒ ม. ๓/๓ ม. ๓/๔	การอ่านออกเสียงร้อยกรอง ๑. หลักการอ่านออกเสียง บทร้อยกรองได้ ๒. อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๑. สรุปเนื้อหาเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อได้ ๒. อธิบายเนื้อหาเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อได้ ๓. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า ในเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อได้ ๔. บอกข้อคิดจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อได้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร แต่งโดยสุนทรภู่กวีเอกแห่ง กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยลีลา การประพันธ์ที่เป็นเอกลักษณ์ เนื้อเรื่องสนุกสนานน่าติดตาม และให้คติสอนใจได้ดี ทำให้ วรรณคดีเรื่องนี้ได้รับความนิยม ตลอดกาล การเรียนรู้คำศัพท์เป็น ความรู้พื้นฐานที่จะนำไปสู่ การพัฒนาทักษะด้านการอ่าน ทำให้รู้ความหมายของคำ ช่วยให้อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ตามหลักการ และสามารถ เข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง การอ่านจับใจความ วิเคราะห์ และวิจารณ์ เป็นกระบวนการที่ มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เป็นทักษะสำคัญที่จะทำให้ การอ่านมีประสิทธิภาพ	๑๖	๑๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		การเขียนคำขวัญ ๑. บอกหลักการเขียนคำขวัญได้ ๒. เขียนคำขวัญจากเรื่องที่กำหนดให้ได้ ๓. มีมารยาทในการเขียน การท่องจำบทอาขยาน ๑. อ่านออกเสียงบทอาขยานได้ถูกต้อง ๒. ท่องบทอาขยานจากเรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อได้ การวิจารณ์ความสมเหตุสมผลและความเป็นไปได้ของเรื่อง ๑. วิเคราะห์รายละเอียดเรื่องตามความสมเหตุสมผลและลำดับความได้ ๒. วิจารณ์เรื่องตามความสมเหตุสมผลและลำดับความได้ ๓. มีมารยาทในการเขียน	และเป็นการเสริมสร้าง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การอ่านตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากการอ่าน ผู้อ่านจะต้องมีทักษะ สามารถใช้วิจารณญาณในการอ่านตีความและประเมินค่าเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การเขียนอธิบายมีจุดประสงค์เพื่อให้เข้าใจสิ่งที่อธิบายโดยเขียนตามลำดับขั้นตอนยกตัวอย่างเปรียบเทียบความเหมือนและความต่าง และให้คำนิยาม ส่วนการเขียนชี้แจงควรให้ข้อเท็จจริง ชี้ประเด็นที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดสร้างความเข้าใจให้ตรงกันด้วยภาษาชัดเจน เพื่อให้เข้าใจถูกต้องตามข้อเท็จจริง การพูดโน้มน้าวเป็นการพูดเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนใจและยอมรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้พูด ใช้ศิลปะในการโน้มน้าวเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการพูด และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงการนำคำภาษาต่างประเทศมาใช้ทำให้ภาษาไทยมีคำใช้เพิ่มมากขึ้น แสดงถึงการรับอิทธิพลทางภาษา		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		การเขียนแสดงความคิดเห็น ๑. อธิบายหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นได้ ๒. เขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องตามหลัก ๓. มีมารยาทในการเขียน การเขียนโต้แย้ง ๑. บอกหลักการเขียนโต้แย้งได้ ๒. เขียนโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ ๓. มีมารยาทในการเขียน การพูดโน้มน้าว ๑. อธิบายหลักการพูดโน้มน้าวได้ ๒. พูดโน้มน้าวได้ถูกต้องตามหลัก ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ๑. อธิบายลักษณะคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยได้ ๒. จำแนกคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยได้ ๓. ยกตัวอย่างคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	และวัฒนธรรมจากต่างประเทศ การศึกษาคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาภาษาไทยในระดับที่สูงขึ้นต่อไป การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านเป็น การพิจารณาองค์ประกอบทุกส่วน โดยวิธีแยกแยะรายละเอียดต่าง ๆ ตั้งแต่ถ้อยคำสำนวน เนื้อเรื่อง และแนวคิดที่ปรากฏอยู่ในวรรณคดีและวรรณกรรมนั้น การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเป็นการสรุปสาระสำคัญและข้อคิดที่แฝงอยู่ในเนื้อเรื่องเพื่อจะได้นำความรู้และข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น สาระการเรียนรู้แกนกลาง การอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง การอ่านจับใจความ การอ่านตามความสนใจ การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาสต่าง ๆ การเขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น การพูดในโอกาสต่าง ๆ การพูดโน้มน้าว คำภาษาต่างประเทศ		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			การแต่งบทร้อยกรอง การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า การสรุปความรู้และข้อคิดจาก วรรณคดี วรรณกรรมเรื่อง พระอภัยมณี การท่องจำบท อาขยานที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่า ตามความสนใจ		
๒	บทละครพูด เรื่องเหินแก่ลูก ท ๑.๑ ม. ๓/๑ ม. ๓/๒ ม. ๓/๔ ม. ๓/๑๐ ท ๒.๑ ม. ๓/๒ ม. ๓/๔ ม. ๓/๙ ท ๓.๑ ม. ๓/๑ ม. ๓/๖ ท ๔.๑ ม. ๓/๒ ม. ๓/๓ ท ๕.๑ ม. ๓/๑ ม. ๓/๒ ม. ๓/๓	การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว ๑. บอกหลักและวิธีการอ่าน ออกเสียงบทร้อยแก้วได้ ๒. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว ได้ถูกต้องตามหลัก เรื่อง เหินแก่ลูก ๑. สรุปบทนำเรื่อง เหินแก่ลูก ได้ ๒. อธิบายความหมายของ คำศัพท์ในบทละครพูดเรื่อง เหินแก่ลูก ๓. สรุปเนื้อหาบทละครพูด เรื่องเหินแก่ลูกได้ ๔. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า บทละครพูดเรื่องเหินแก่ลูกได้ ๕. สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้ จากบทละครพูดเหินแก่ลูก ๖. นำความรู้และข้อคิดที่ได้ไป ประยุกต์ใช้ได้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด บทละครเรื่อง เหินแก่ลูก ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า เจ้าอยู่หัว เนื้อหาสะท้อนให้เห็น ถึงความรักและความเสียสละ ของพ่อที่มีต่อลูกและความชื่นชม ของลูกที่มีต่อพ่อ การดำเนิน เรื่องเรียบง่ายแต่สนุกสนาน แฝงข้อคิดในการดำเนินชีวิต การเข้าใจความหมายของ คำศัพท์จะทำให้อ่านออกเสียง ได้ถูกต้องและยังสามารถเข้าใจ เรื่องที่อ่าน การอ่านออกเสียง วรรณกรรมประเภทร้อยแก้ว ผู้อ่านต้องอ่านออกเสียงให้ ถูกต้อง ชัดเจน และมีลีลา การอ่านเหมาะสมกับประเภท ของงานเขียน เพื่อถ่ายทอด อารมณ์ไปสู่ผู้ฟังให้คล้อยตาม ไปกับเรื่องราวหรือบทประพันธ์ ที่อ่าน การอ่านเพื่อจับใจความ สำคัญ เป็นพื้นฐานที่จำเป็น	๒๒	๒๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		การเขียนย่อความ ๑. บอกหลักการเขียนย่อความได้ ๒. ย่อความเรื่องที่กำหนดให้ได้ถูกต้องตามหลักการย่อความ การเขียนกรอบความคิดจากการอ่าน ๑. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบความคิดได้ ประโยคซับซ้อน ๑. วิเคราะห์ประโยคซับซ้อนได้ ๒. นำประโยคซับซ้อนไปใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง การอ่านจับใจความ ๑. บอกหลักการอ่านจับใจความได้ ๒. จับใจความเรื่องที่อ่านได้ การเขียนรายงานและโครงงาน ๑. บอกหลักและรูปแบบการเขียนรายงานและโครงงานได้ ๒. เขียนรายงานและโครงงานการศึกษาค้นคว้าได้	ในการศึกษาหาความรู้ จึงควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญจนสามารถจับใจความสำคัญในงานเขียนทุกประเภท การวิเคราะห์วิธีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านเป็นการพิจารณาองค์ประกอบทุกส่วนโดยวิธีแยกแยะรายละเอียดต่าง ๆ ตั้งแต่ถ้อยคำสำนวนเนื้อเรื่อง และแนวคิด ที่ปรากฏอยู่ในวรรณคดีและวรรณกรรมนั้น การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เป็นการสรุปสาระสำคัญและข้อคิดที่แฝงอยู่ในเนื้อเรื่อง เพื่อจะได้นำความรู้และข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น การเขียนคำอวยพรเป็นการเขียนเพื่อแสดงความยินดีและอวยพรแก่บุคคลที่เคารพและใกล้ชิดสนิทสนม การเขียนคำอวยพรเป็นการสื่อสารที่จะต้องรู้หลักเกณฑ์และวิธีการเขียน เพื่อที่จะสามารถเลือกใช้ถ้อยคำในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นผู้มีมารยาทที่ดีในการเขียน การย่อความเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการศึกษาหาความรู้ เพราะการย่อความเป็น		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องที่อ่าน ๑. บอกหลักการพูดแสดง ความคิดเห็นและประเมินเรื่อง ที่ฟังและดูได้ ๒. แสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟัง และดูได้ ระดับภาษา ๑. วิเคราะห์ระดับภาษาได้ ๒. ใช้ภาษาในการสื่อสารได้ ถูกต้องตามระดับ	การช่วยสรุปใจความสำคัญของ สิ่งที่ได้ฟัง ได้อ่านเป็นวิธีการ หนึ่งที่ช่วยให้เราบันทึกเรื่องราว ต่าง ๆ ที่ได้อ่านหรือฟังมา เพื่อ ให้จดจำสาระต่าง ๆ ได้แม่นยำ หรือเพื่อนำเรื่องที่บันทึกไว้นั้น ไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ การเขียน รายงาน จากการศึกษาค้นคว้า เป็นการเขียนนำเสนอผลงานอัน ได้มาจากการศึกษาค้นคว้า เพื่อ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเขียน ที่จะต้องเรียบเรียงข้อมูลเป็น อย่างดี นำเสนอด้วยภาษาเขียน ที่เข้าใจง่าย และมีรูปแบบ ถูกต้อง มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูล ไว้ในบรรณานุกรมอย่าง ครบถ้วน ประโยคซับซ้อนเกิด จากประโยคและส่วนขยาย มาเรียบเรียงเข้าด้วยกัน ถ้าผู้อ่านหรือผู้ฟังสามารถ วิเคราะห์โครงสร้างในประโยค ได้ ก็จะเข้าใจใจความของ ประโยคซับซ้อนอย่างชัดเจน ความรู้เกี่ยวกับระดับภาษาช่วย ให้สามารถพูดและเขียน ภาษาไทยได้ถูกต้องเหมาะสม กับสัมพันธภาพของบุคคล โอกาสและกาลเทศะ ทำให้ การสื่อสารเกิดสัมฤทธิ์ผล		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟัง และการดู เป็นการพูดเพื่อให้ เกิดความรอบรู้ และส่งเสริม การมีความคิดเห็นที่กว้างขวาง เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ทักษะการพูดและสามารถนำไป ใช้ในชีวิตจริง สาระการเรียนรู้แกนกลาง การอ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว การเขียนย่อความ การเขียนรายงานจากการศึกษา ค้นคว้าและโครงงาน การพูด แสดงความคิดเห็นและการ ประเมินเรื่องจากการฟังการดู ประโยคซับซ้อน ระดับภาษา การวิเคราะห์วิธีไทยและคุณค่า การสรุปความรู้และข้อคิดจาก วรรณคดี วรรณกรรม		
สอบกลางภาค				๑	๒๐
๓	อิศรญาณภาษิต ท ๑.๑ ม. ๓/๒ ม. ๓/๕ ท ๒.๑ ม. ๓/๗ ท ๓.๑ ม. ๓/๒ ม. ๓/๔ ม. ๓/๖ ท ๔.๑ ม. ๓/๖	อิศรญาณภาษิต ๑. สรุปบทนำเรื่อง อิศรญาณภาษิตได้ ๒. อธิบายความหมายคำศัพท์ และข้อความสำคัญจาก อิศรญาณภาษิตได้ ๓. ตอบคำถามจากเรื่อง อิศรญาณภาษิตได้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด อิศรญาณภาษิตพระนิพนธ์ ของหม่อมเจ้าอิศรญาณแต่ง เป็นกลอนเพลงยาวเนื้อหาหม่อม ให้คติเตือนใจในการดำเนินชีวิต การใช้ภาษาเข้าใจง่าย มีบท เปรียบเทียบคมคาย มีการใช้ สำนวนโวหารแฝงด้วยน้ำเสียง ประชดประชัน ทำให้ผู้อ่านมี	๒๐	๒๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	ท ๕.๑ ม. ๓/๑ ม. ๓/๒ ม. ๓/๓	๔. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า เรื่องอิศรญาณภาษิตได้ ๕. สรุปความรู้และข้อคิดจาก เรื่องอิศรญาณภาษิตและนำไป ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ คำที่มีความหมายโดยตรง และโดยนัย ๑. วิเคราะห์คำที่มีความหมาย โดยตรงและโดยนัยได้ ๒. นำคำที่มีความหมายโดยนัย ไปใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ ๑. บอกหลักการเขียน วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดง ความคิดเห็นหรือโต้แย้งใน เรื่องต่าง ๆ ได้ ๒. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ ได้ ๓. มีมารยาทในการเขียน การพูดวิเคราะห์ วิจารณ์ ๑. บอกหลักการพูดวิเคราะห์ วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดูได้ ๒. พูดวิเคราะห์วิจารณ์จาก เรื่องที่ฟังและดูได้ ๓. มีมารยาทในการพูด	ความรู้สึกร่วมไปกับผู้แต่ง เป็น วรรณคดีที่ทรงคุณค่า ควรแก่ การศึกษา เพื่อให้เข้าใจวิธีคิด ค่านิยมและความเชื่อของคนไทย การศึกษาคำศัพท์ และสำนวนจะช่วยให้เข้าใจ เรื่องที่อ่านและพัฒนาทักษะใน การอ่านได้ การอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง ผู้อ่านต้องเข้าใจ ลักษณะคำประพันธ์ของ บทร้อยกรองนั้น ๆ เข้าใจคำศัพท์ และเนื้อหา จึงจะสามารถอ่าน ออกเสียงได้ถูกต้องและแสดง อารมณ์อย่างเหมาะสม อิศรญาณภาษิตมีคุณค่า และคติสอนใจที่สามารถนำไป ใช้ได้จริง จึงควรค่าแก่การท่องจำ โคลงสี่สุภาพเป็นคำประพันธ์ ที่นิยมแต่งกันแพร่หลาย มีการบังคับเอกโท การเรียนรู้ วิธีการแต่งโคลงสี่สุภาพ นอกจากจะเป็นการเสริมทักษะ ด้านหลักภาษาและหลักการ แต่งคำประพันธ์แล้ว ยังเป็น การอนุรักษ์มรดกทางภาษาของ ไทยอีกด้วย การอ่านจับใจความ สรุปความ และอธิบาย รายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การอ่าน มีประสิทธิภาพ และเป็นพื้นฐาน		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		การได้วาที ๑. บอกหลักการได้วาทีได้ ๒. พูดได้วาทีได้ถูกต้องตามหลัก ๓. มีมารยาทในการพูดได้วาที การอ่านตีความและประเมินคุณค่า ๑. บอกหลักการอ่านตีความและประเมินคุณค่าได้ ๒. อ่านตีความและประเมินคุณค่างานเขียนได้ การแต่งโคลงสี่สุภาพ ๑. บอกหลักการแต่งโคลงสี่สุภาพได้ ๒. แต่งโคลงสี่สุภาพได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และมีความคิดสร้างสรรค์	การอ่านในระดับที่ยากขึ้น การได้วาทีเป็นการพูดที่ต้องใช้เหตุผลและปฏิภาณไหวพริบ ผู้พูดต้องศึกษาเกี่ยวกับเรื่องที่โต้แย้งมาเป็นอย่างดี จึงจะพูดได้น่าเชื่อถือ และฝึกการพูดให้คล่องแคล่ว ฉะฉาน ช่างสังเกต มีทักษะในการฟังที่ดี ผู้นั้นก็จะ เป็นนักได้วาที และนำไปสู่การพูดรูปแบบอื่นที่มีประสิทธิภาพ การพูดวิเคราะห์ วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู เป็นการพูดเพื่อ แยกแยะองค์ประกอบของเรื่องที่ ฟังและดู แล้วแสดงความคิดเห็น ตามมุมมองของผู้พูดอย่างมีหลักเกณฑ์ ทำให้ผู้พูดได้พัฒนา ทักษะการพูดและผู้ฟังได้รับ ประโยชน์จากเรื่องที่ฟัง การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น และได้แย้งใน เรื่องที่อ่าน เป็นการอ่านให้เข้าใจ อย่างแจ่มแจ้ง แล้วพิจารณา แยกแยะอย่างมีเหตุผล ฝึกให้ ผู้เขียนใช้ความคิด ส่งเสริมให้ เกิดความรอบรู้ และสามารถ ใช้วิจารณญาณของตนให้ เกิดประโยชน์การวิเคราะห์ วิธีไทยและคุณค่าจากวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่านเป็น การพิจารณาองค์ประกอบทุกส่วน		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			โดยวิธีแยกแยะรายละเอียดต่าง ๆ ตั้งแต่ถ้อยคำสำนวน เนื้อเรื่อง และแนวคิด ที่ปรากฏอยู่ในวรรณคดีและวรรณกรรมนั้น การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เป็นการสรุปสาระสำคัญและข้อคิดที่แฝงอยู่ในเนื้อเรื่อง เพื่อจะได้นำความรู้และข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น สาระการเรียนรู้แกนกลาง การเขียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ แสดงความรู้ความคิดเห็นหรือโต้แย้ง การพูดวิเคราะห์ วิเคราะห์ จากเรื่องที่ฟังและดู การพูดในโอกาสต่าง ๆ (การพูดโต้วาที) มารยาทในการฟังการดู และการพูด การแต่งบทร้อยกรอง (โคลงสี่สุภาพ) การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่อง อิศรญาณภาษิต		
สอบปลายภาค				๑	๓๐
รวมตลอดภาคเรียน				๖๐	๑๐๐

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๕๑ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๑	๑๖ พ.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการอ่านร้อยกรองได้ ๒. อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ประเภทต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามหลัก	การอ่านออกเสียง ร้อยกรอง	๑. ฟังและสังเกตรูปแบบวิธีการอ่าน ออกเสียงบทร้อยกรองที่ถูกต้องและไพเราะ ๒. ฟังอ่านตามหลักและวิธีการ	- วรรณคดี - ใบความรู้ที่ ๑
๒	๑๗ พ.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ประเภทต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามหลัก	การอ่านออกเสียง ร้อยกรอง	๑. ประเมินการอ่านว่าถูกต้องไพเราะ หรือไม่ ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ๒. นำผลการประเมินไปพัฒนาการอ่าน	- บทร้อยกรอง
๓	๒๒ พ.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. สรุปบทนำเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณี หนีนางผีเสื้อสมุทรได้ ๒. บอกความหมายของคำศัพท์ใน นิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๓. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองจาก นิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณี หนีนางผีเสื้อสมุทร	๑. ศึกษาบทนำเรื่องแล้วสรุปเกี่ยวกับ ผู้แต่ง ประวัติผู้แต่งที่มา ทำนองแต่ง ๒. อ่านออกเสียงพระเรื่อง พระอภัยมณี ๓. สรุปเนื้อหาหรือใจความสำคัญ	- วรรณคดีวิจิตร - ใบงานที่ ๑ - ภาพตัวละคร - วรรณคดีฉบับสมบูรณ์
๔	๒๓ พ.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. สรุปเนื้อเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณี หนีนางผีเสื้อสมุทร	๑. สรุปเนื้อหาหรือใจความสำคัญ	- วรรณคดีวิจิตร - ใบงานที่ ๒

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๕๑ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

คู่มือครูพระราชทานสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๕	๒๔ พ.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า	พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณี หนีนางผีเสื้อสมุทร	๑. อภิปรายลักษณะของวิถีไทย ๒. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า	- วรรณคดีวิจิตร - ใบงานที่ ๒
๖	๒๕ พ.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้ ๒. นำความรู้และข้อคิดที่ได้ไป ประยุกต์ใช้	พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณี หนีนางผีเสื้อสมุทร	๑. วิเคราะห์คุณค่าในด้านความรู้ และข้อคิด ๒. กำหนดแนวทางการนำความรู้ และข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริง	- วรรณคดีวิจิตร - หนังสือนิทานอีสป
๗	๓๐ พ.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการอ่านบทอาขยานได้ ๒. ท่องบทอาขยานที่กำหนดให้ได้	การท่องจำ บทอาขยาน	๑. ท่องจำบทอาขยาน	- วรรณคดีวิจิตร - ใบความรู้ที่ ๒
๘	๓๑ พ.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. วิเคราะห์รายละเอียดเรื่อง ตามความสมเหตุสมผล และการลำดับความ ๒. วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของเรื่อง	การวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องตาม ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้	๑. อ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น บทความ สารคดีแล้วแปลความ ตีความ ๒. พิจารณาความสมเหตุสมผล การลำดับความและความเป็นไปได้ ๓. นำเสนอโดยการพูดหรือเขียน	- วรรณคดีวิจิตร - วิวิธภาษา

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๕๑ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๙	๕ มิ.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการเขียนคำขวัญ และเขียนคำขวัญโดยใช้ภาษาได้ ถูกต้องเหมาะสมตามระดับ	การเขียนคำขวัญ	๑. สังเกตรูปแบบการเขียนและการใช้ ถ้อยคำในการเขียนคำขวัญ ๒. วิเคราะห์ถ้อยคำตามระดับภาษา ๓. สรุปวิธีการเขียนเป็นหลักเกณฑ์	- วิธีการ - ใบความรู้ที่ ๓
๑๐	๖ มิ.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. เขียนคำขวัญที่สร้างสรรค์ได้	การเขียนคำขวัญ	๑. ฝึกเขียนคำขวัญ	- วิธีการ
๑๑	๗ มิ.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. อธิบายหลักการเขียนแสดง ความคิดเห็นได้ ๒. เขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้อง ตามหลัก ๓. มีมารยาทในการเขียน	การเขียนแสดง ความคิดเห็น	๑. อ่าน ฟัง ดูจากสื่อต่าง ๆ ที่นำมาเป็น กรณีศึกษา ๒. วิเคราะห์สื่อที่อ่าน ฟัง ดู หาข้อมูล สนับสนุนในประเด็นที่เห็นด้วยหรือขัดแย้ง ๓. เขียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และข้อมูลสนับสนุนอย่างเพียงพอ ๔. นำเสนอ ประเมินงานเขียน และปรับปรุงงานเขียน	- วิธีการ - ใบงานที่ ๓ - ตัวอย่างงานเขียน ข่าวหนังสือพิมพ์

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

๑

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

ปีการศึกษา ๒๕๖๐

เวลา ๕๑ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

คู่มือครูพระราชทานสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๑๒	๑๒ มิ.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. อธิบายหลักการเขียนโต้แย้งได้ ๒. เขียนโต้แย้งได้ถูกต้องตามหลัก ๓. มีมารยาทในการเขียน	การเขียนโต้แย้ง	๑. อ่าน ฟัง ดูจากสื่อต่าง ๆ ที่นำมาเป็น กรณีศึกษา ๒. วิเคราะห์สื่อที่อ่าน ฟัง ดู หาข้อมูล สนับสนุนในประเด็นที่เห็นด้วย หรือขัดแย้ง ๓. เขียนโต้แย้งได้อย่างมีเหตุผล และข้อมูลสนับสนุนอย่างเพียงพอ ๔. นำเสนอ ประเมินงานเขียน และปรับปรุงงานเขียน	- วิธีกาษา - ใบความรู้ที่ ๕ - วิดีทัศน์การพูด
๑๓	๑๓ มิ.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการพูดโน้มน้าวได้	การพูดโน้มน้าว	๑. ศึกษาค้นคว้ากรณีศึกษาการพูดโน้มน้าว และให้ร่วมพิจารณาว่า น่าเชื่อถือหรือไม่เพราะอะไร ๒. ดูตัวอย่างการพูดโน้มน้าวที่น่าเชื่อถือ และอภิปราย สรุปหลักการ แนวทาง การพูดโน้มน้าวว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้าง ฝึกพูดโน้มน้าวใจ	- วิธีกาษา - ใบความรู้ที่ ๖ - วิดีทัศน์การพูด โน้มน้าว
๑๔	๑๔ มิ.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. พูดโน้มน้าวได้ถูกต้องตามหลัก ๒. มีมารยาทในการการพูด	การพูดโน้มน้าวใจ		- รายการพูด ทางโทรทัศน์ - รายการพูด ทาง Youtube

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๕๑ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๑๕	๑๙ มิ.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการสังเกตคำที่มาจาก ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยได้ ๒. จำแนกคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ ในภาษาไทย ๓. ยกตัวอย่างคำภาษาต่างประเทศที่ ใช้ในภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย	๑. กำหนดประเด็นศึกษาค้นคว้า ๒. สืบค้นข้อมูลคำที่มาจาก ภาษาต่างประเทศ ๓. นำเสนอผล	- วิวิธภาษา - ใบความรู้ที่ ๗
๑๖	๒๐ มิ.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการสังเกตคำที่มาจาก ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยได้ ๒. จำแนกคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ ในภาษาไทย ๓. ยกตัวอย่างคำภาษาต่างประเทศที่ ใช้ในภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย	๑. กำหนดประเด็นศึกษาค้นคว้า ๒. สืบค้นข้อมูลคำที่มาจาก ภาษาต่างประเทศ ๓. นำเสนอผล	- วิวิธภาษา - ใบความรู้ที่ ๗
๑๗	๒๑ มิ.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักและวิธีการอ่านออก เสียงบทร้อยแก้วได้ ๒. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วได้ ถูกต้องตามหลัก	การอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว	๑. พังและสังเกตรูปแบบวิธีการอ่านออก เสียงร้อยแก้วที่ถูกต้อง ๒. อภิปรายสรุปหลักการอ่าน	- วิวิธภาษา

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา

ท๒๓๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

ปีการศึกษา ๒๕๖๐

เวลา ๕๑ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

คู่มือครูพระราชทานสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๑๘	๒๖ มิ.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วได้ ถูกต้องตามหลัก ๒. มีมารยาทในการอ่าน	การอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว	๑. ฝึกอ่านออกเสียงร้อยแก้วประเภท บทความ ข่าว นิทาน ๒. ประเมินผลការอ่าน ๓. นำผลการอ่านไปพัฒนาตนเอง	- วิธีการ - วิธีการ
๑๙	๒๗ มิ.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วได้ ถูกต้องตามหลัก	การอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว	๑. ฝึกอ่านออกเสียงร้อยแก้วประเภท บทความ ข่าว นิทาน ๒. ประเมินผลការอ่าน ๓. นำผลการอ่านไปพัฒนาตนเอง	- วิธีการ
๒๐	๒๘ มิ.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. สรุปบทนำเรื่อง เห็นแก่ลูกได้ ๒. อธิบายความหมายของคำศัพท์ใน บทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก	เห็นแก่ลูก	๑. ศึกษาบทนำเรื่องแล้วสรุปเกี่ยวกับ ผู้แต่ง ประวัติผู้แต่งที่มา ทำนองแต่ง ๒. อ่านออกเสียงเรื่องเรื่องเห็นแก่ลูก ๓. สรุปเนื้อหาหรือใจความสำคัญ	- วรรณคดีวิจิตร
๒๑	๓ ก.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. สรุปเนื้อหาบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูกได้ ๒. ตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องได้	เห็นแก่ลูก	๑. สรุปเนื้อหาหรือใจความสำคัญ	- วรรณคดีวิจิตร
๒๒	๔ ก.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าได้	เห็นแก่ลูก	๑. อภิปรายลักษณะของวิถีไทย ๒. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า	- วรรณคดีวิจิตร

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๕๑ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๒๓	๕ ก.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้ ๒. นำความรู้และข้อคิดที่ได้ไป ประยุกต์ใช้	เห็นแก่ลูก	๑. วิเคราะห์คุณค่าในด้านความรู้ และข้อคิด ๒. กำหนดแนวทางการนำความรู้ และข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริง	- วรรณคดีวิจิตร
วันจันทร์ที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ หยุดชดเชยวันอาสาฬหบูชา						
๒๔	๑๑ ก.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการเขียนย่อความได้ ๒. ย่อความได้ถูกต้องตามหลัก	การเขียนย่อความ	๑. ศึกษาผลงานการเขียนย่อความจาก หนังสือเอกสาร ๒. ศึกษารูปแบบย่อความ	- วิวิธภาษา
๒๕	๑๒ ก.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑		การเขียนย่อความ	๑. อ่านงานเขียนที่จะย่อความ เรื่องกรุงเทพมหานครเมื่อร้อยกว่าปีจาก หนังสือวิวิธภาษา ๒. สังเกตรูปแบบงานเขียน ๓. สรุปใจความ ๔. เขียนย่อความจากเรื่อง ๕. นำเสนอผลงาน/ประเมินผลงาน ๖. นำผลการประเมินไปพัฒนาตนเอง	- วิวิธภาษา
วันที่ ๑๗ - ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐ สอบกลางภาค						

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๕๑ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๒๖	๒๔ ก.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียน กรอบแนวคิดได้	การอ่านเพื่อเขียน กรอบความคิด	๑. สังเกต จำแนกความแตกต่างระหว่าง กรอบความคิด ผังความคิด บันทึก ๒. สรุปข้อแตกต่างระหว่าง	
๒๗	๒๕ ก.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียน กรอบแนวคิดได้	การอ่านเพื่อเขียน กรอบความคิด	กรอบความคิด ผังความคิด บันทึก ๑. ฝึกเขียนกรอบความคิด ๒. นำเสนอผลงาน/ประเมินผล	
๒๘	๒๖ ก.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. วิเคราะห์ประโยคซับซ้อนได้ ๒. นำประโยคซับซ้อนไปใช้ใน การสื่อสารได้ถูกต้อง	ประโยคซับซ้อน	๑. ทบทวนความรู้เรื่องโครงสร้าง ประโยคซับซ้อน ๒. วิเคราะห์ตัวอย่างประโยค	
๒๙	๓๑ ก.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. วิเคราะห์ประโยคซับซ้อนได้ ๒. นำประโยคซับซ้อนไปใช้ใน การสื่อสารได้ถูกต้อง	ประโยคซับซ้อน	๑. วิเคราะห์ประโยคซับซ้อนจากข้อความ ที่กำหนดให้	- วิริภาษา
๓๐	๑ ส.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. วิเคราะห์ประโยคซับซ้อนได้ ๒. นำประโยคซับซ้อนไปใช้ใน การสื่อสารได้ถูกต้อง	ประโยคซับซ้อน	๑. วิเคราะห์โครงสร้างประโยค ซับซ้อนจากข้อความที่กำหนดให้	- วิริภาษา
๓๑	๒ ส.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. วิเคราะห์ประโยคซับซ้อนได้ ๒. นำประโยคซับซ้อนไปใช้ใน การสื่อสารได้ถูกต้อง	ประโยคซับซ้อน	๑. ฝึกเขียนข้อความโดยใช้ประโยค ซับซ้อนตามหัวข้อที่กำหนด ๒. นำเสนอผลงาน/ประเมินผล	- วิริภาษา

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๕๑ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๓๒	๗ ส.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการอ่านใจความได้	การอ่านจับใจความ	๑. อ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น บทความ สารคดี นิทาน ข่าว ๒. ระบุใจความสำคัญและข้อสนับสนุน ของเรื่องที่อ่าน	- วรรณคดี - วรรณคดี - วรรณคดี
๓๓	๘ ส.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. จับใจความเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง	การอ่านจับใจความ	๑. อ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น บทความ สารคดี นิทาน ข่าว ๒. ระบุใจความสำคัญและข้อสนับสนุน ของเรื่องที่อ่าน	- วรรณคดี - วรรณคดี - วรรณคดี
๓๔	๙ ส.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักและรูปแบบการเขียน รายงานและโครงงานได้ ๒. เขียนรายงานและโครงงาน การศึกษาค้นคว้าได้	การเขียนรายงาน และโครงงาน	๑. ศึกษารูปแบบการเขียนรายงานจาก รายงานต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจหลักและวิธีการเขียนรายงาน หรือทำโครงงาน ๒. เขียนรายงานตามหลักและวิธีการ ๓. นำเสนอผลงาน/ประเมินการเขียน	- วรรณคดี - วรรณคดี - วรรณคดี
วันจันทร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ หยุดชดเชยวันเฉลิมพระชนมพรรษา						

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๕๑ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

คู่มือครูพระราชทานสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๓๕	๑๕ ส.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักและรูปแบบการเขียน รายงานและโครงงานได้ ๒. เขียนรายงานและโครงงาน การศึกษาค้นคว้าได้ ๓. มีมารยาทในการเขียน	การเขียนรายงาน และโครงงาน	๑. ศึกษารูปแบบการเขียนโครงงาน ๒. ให้ดูตัวอย่างโครงงาน ๓. นำเสนอหัวข้อโครงงานที่สนใจ ๔. อนุมัติโครงงาน ๕. ศึกษาค้นคว้า ปรึกษาครูระหว่าง ดำเนินการ ๖. สรุปเขียนรายงานโครงงาน ๗. นำเสนอผลงาน/ประเมินผลงาน	- วิธีการ - วิธีการ
๓๖	๑๖ ส.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการพูดแสดง ความคิดเห็นและประเมินเรื่อง ที่ฟังและดูได้ ๒. แสดงความคิดเห็นและประเมิน เรื่องจากการฟังและดูได้	การพูดแสดง ความคิดเห็น และประเมินเรื่อง จากการฟังและดู	๑. ดูวีดิทัศน์การพูดวิเคราะห์วิจารณ์ ๒. วิเคราะห์ วิเคราะห์การพูด ๓. ดูวีดิทัศน์ ๔. ผูกพูดแสดงความคิดเห็นจาก วีดิทัศน์ ๕. ครูประเมิน แนะนำ ๖. นำผลการประเมินไปพัฒนาการพูด	- วิธีการ

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๕๑ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๓๗	๒๑ ส.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. วิเคราะห์ระดับภาษาได้ ๒. ใช้ภาษาในการสื่อสารได้ถูกต้องตามระดับ	ระดับภาษา	๑. ศึกษาลักษณะและแยกแยะการใช้ภาษาทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ ๒. ศึกษาตัวอย่างการใช้ภาษาระดับต่าง ๆ ๓. แยกภาษาระดับต่าง ๆ จากงานเขียนที่กำหนดให้	- วิวิธภาษา
๓๘	๒๒ ส.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. วิเคราะห์ระดับภาษาได้ ๒. ใช้ภาษาในการสื่อสารได้ถูกต้องตามระดับ	ระดับภาษา	๑. ฝึกเขียนโดยใช้ภาษาระดับต่าง ๆ ๒. นำเสนอผลงาน/ประเพณีผล	- วิวิธภาษา
๓๙	๒๓ ส.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. สรุปบท บทนำ เรื่อง อิศรญาณภาษิตได้ ๒. อธิบายความหมายคำศัพท์ และข้อความสำคัญได้	อิศรญาณภาษิต	๑. ศึกษาบทนำเรื่องแล้วสรุปเกี่ยวกับผู้แต่ง ประวัติผู้แต่งที่มา ทำนองแต่ง ๒. อ่านออกเสียงเรื่องอิศรญาณภาษิต ๓. สรุปเนื้อหาหรือใจความสำคัญ	- วิวิธภาษา
๔๐	๒๔ ส.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. สรุปเนื้อหาจาก อิศรญาณภาษิตได้ ๒. ตอบคำถามจากเนื้อเรื่องได้	อิศรญาณภาษิต	๑. อ่านออกเสียงเรื่องอิศรญาณภาษิต ๒. สรุปเนื้อหาหรือใจความสำคัญ	- วรรณคดีวิจัย

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๕๑ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๔๑	๒๙ ส.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. สรุปเนื้อหาจาก อิศรญาณภาษิตได้	อิศรญาณภาษิต	๑. อ่านออกเสียงเรื่องอิศรญาณภาษิต ๒. สรุปเนื้อหาหรือใจความสำคัญ	- วรรณคดีวิจักข์
			๒. ตอบคำถามจากเนื้อเรื่องได้			
๔๒	๓๐ ส.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า จากเรื่องได้	อิศรญาณภาษิต	๑. อภิปรายลักษณะของวิถีไทย ๒. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า อิศรญาณภาษิต ๓. สรุปวิถีไทยและคุณค่าที่ปรากฏใน อิศรญาณภาษิต	- วรรณคดีวิจักข์
			สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่อง และนำไปประยุกต์ใช้ได้		๑. วิเคราะห์คุณค่าในด้านความรู้ และข้อคิด ๒. นำเสนอแนวทางการนำความรู้ และข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริง	
๔๓	๔ ก.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑		อิศรญาณภาษิต		- วรรณคดีวิจักข์

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เวลา ๕๑ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๔๔	๕ ก.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. วิเคราะห์คำที่มีความหมาย โดยตรงและโดยนัยได้ ๒. นำคำที่มีความหมายโดยนัยไปใช้ ในการสื่อสารได้ถูกต้อง	คำที่มีความหมาย โดยตรงและโดยนัย	๑. ให้ความรู้เรื่องหลักการวิเคราะห์ ความหมายโดยตรง โดยนัย ๒. ฝึกแปลความและตีความหมายคำ จากข้อความสั้น ๆ ๓. ร่วมกันสรุปความแตกต่างของ ความหมายโดยตรงกับโดยนัย ๔. ประเมินผล	- วิชาภาษาไทย
๔๕	๖ ก.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งใน เรื่องต่าง ๆ ได้ ๒. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดง ความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งใน เรื่องต่าง ๆ ได้ ๓. มีมารยาทในการเขียน	การเขียน วิเคราะห์วิจารณ์ แสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้ง	๑. อ่าน ฟัง ดู บทความที่นำมาเป็น กรณีศึกษาจากสื่อต่าง ๆ ๒. วิเคราะห์สื่อที่อ่าน ฟัง ดู หาข้อมูล สนับสนุนประเด็นที่เห็นด้วย หรือขัดแย้ง ๓. เขียนวิจารณ์อย่างมีเหตุผล และมีข้อเสนอแนะ ๔. ประเมินการเขียน	- วิชาภาษาไทย

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๕๑ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

คู่มือครูพระราชทานสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๔๖	๑๑ ก.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการพูดวิเคราะห์หัวข้อ เรื่องที่ฟังและดูได้ ๒. พูดวิเคราะห์หัวข้อจากเรื่องที่ฟัง และดูได้ ๓. มีมารยาทในการการพูด และการฟัง	การพูดวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่ฟัง และดู เพื่อนำข้อคิด มาประยุกต์ใช้ใน การดำเนินชีวิต	๑. กำหนดหลักการ วิธีการใน การวิเคราะห์ วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู ๒. ผีวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู และประเมินผลตามแนวทางที่กำหนด ๓. ผู้นำเสนอรายงานการวิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูตามหลักการ และการนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ใน การดำเนินชีวิต ๔. นำเสนอแนวทางการนำข้อคิดมา ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	- วิชาภาษา
๔๗	๑๒ ก.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักและรูปแบบการพูด ได้ว่าที่ได้	การพูดได้ว่าที่	๑. ดูตัวอย่างการได้ว่าที่ ๒. ศึกษาค้นคว้า หลักการพูดได้ว่าที่ ๓. อภิปรายและสรุปเป็นแนวทางใน การพูดได้ว่าที่ ๔. เตรียมกิจกรรมการได้ว่าที่	- วิชาภาษา
๔๘	๑๓ ก.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. พูดได้ว่าที่ได้ถูกต้องตามหลัก ๒. มีมารยาทในการพูดได้ว่าที่	การพูดได้ว่าที่	๑. ปฏิบัติการพูดได้ว่าที่ตามวัตถุประสงค์ ๒. ประเมินผลการพูด ๓. นำผลการประเมินไปพัฒนาตนเอง	- วิชาภาษา

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๕๑ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๔๙	๑๘ ก.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการอ่านตีความ และประเมินคุณค่าได้ ๒. ตีความและประเมินคุณค่า งานเขียนได้	การอ่านตีความ และประเมินคุณค่า งานเขียน	๑. เลือกอ่านหนังสือที่กำหนด หรือตามความสนใจ ๒. ตีความเรื่องที่อ่านและเขียนสรุป เรื่องราวจากการอ่าน ๓. ระบุข้อคิดที่ได้รับจากงานเขียนที่อ่าน ๔. นำเสนอแนวทางการนำข้อคิดหรือ คุณค่าที่ได้รับไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหา	- วิธีภาษา
๕๐	๑๙ ก.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการแต่งโคลงสี่สุภาพได้	การแต่ง บทร้อยกรอง (โคลงสี่สุภาพ)	๑. นำเสนอตัวอย่างโคลงสี่สุภาพ ๒. วิเคราะห์หลักการแต่งโคลงสี่สุภาพ ๓. แบ่งกลุ่มแต่งโคลงสี่สุภาพเกี่ยวกับ ท้องถิ่น ๔. นำเสนอผลงาน ๕. ครูชี้แนะเพิ่มเติม	- วิธีภาษา
๕๑	๒๐ ก.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. แต่งโคลงสี่สุภาพได้ถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์และมีความคิดสร้างสรรค์	การแต่ง บทร้อยกรอง (โคลงสี่สุภาพ)	๑. ฝึกแต่งโคลงสี่สุภาพตามหัวข้อ ที่กำหนด ๒. นำเสนอผลงาน/ประเมินผล ๓. นำผลการประเมินไปพัฒนา	- วิธีภาษา

แผนการจัดการเรียนรู้
รายวิชา ภาษาไทย
รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยหนีนางผีเสื้อสมุทร
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เวลา ๑๖ ชั่วโมง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑	ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม. ๓/๑	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ ม. ๓/๗	วิจารณ์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง
ท ๑.๑ ม. ๓/๘	วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑	ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม. ๓/๖	เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล
ท ๒.๑ ม. ๓/๑๐	มีมารยาทในการเขียน
มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑	สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์
ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม. ๓/๕	พูดโน้มน้าวโดยนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ
ท ๓.๑ ม. ๓/๖	มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด
มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑	เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
ตัวชี้วัด ท ๔.๑ ม. ๓/๑	จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย
มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม. ๓/๑	สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น
ท ๕.๑ ม. ๓/๒	วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
ท ๕.๑ ม. ๓/๓	สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
ท ๕.๑ ม. ๓/๔	ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

๒. สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. การอ่านออกเสียงร้อยกรอง เป็นการอ่านที่มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลิน ชาบซึ่งในรสของคำประพันธ์ ซึ่งจะต้องอ่านอย่างมีจังหวะ ลีลา และท่วงทำนองตามลักษณะคำประพันธ์แต่ละชนิดและเนื้อหาของบทร้อยกรองแต่ละบท
๒. การวิจารณ์เรื่องที่อ่าน จำเป็นต้องวิเคราะห์เรื่องที่อ่านว่ามีความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่องหรือไม่
๓. การแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นลักษณะหนึ่ง โดยมุ่งที่จะโต้แย้งข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตลอดจนโต้แย้งความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความคิดเห็นในทางสร้างสรรค์ ด้วยเหตุผล ข้อมูล สถิติและการอ้างความคิดเห็นของผู้รู้มาสนับสนุนความคิดเห็นของตน เพื่อคัดค้านความคิดของอีกฝ่ายหนึ่ง ดังนั้นการฝึกเขียนโต้แย้งจึงเป็นการฝึกทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล คิดรอบคอบ ละเอียดยถี่ถ้วน
๔. การพูดโน้มน้าว หมายถึง การพูดเชิญชวน เกี้ยยกล่อม ชักจูงให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อถือ ศรัทธา มีความคิดเห็นคล้อยตาม และปฏิบัติตาม เช่น การพูดโฆษณา การพูดหาเสียง การพูดเชิญชวนให้ปฏิบัติตาม การพูดชักจูงให้เปลี่ยนแปลงทัศนคติ การพูดปลุกเร้าให้เกิดปฏิกิริยาต่าง ๆ
๕. การยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทยทำให้ภาษามีความเจริญงอกงามและมีคำใช้มากขึ้น ลักษณะเช่นนี้ไม่เป็นการเสียหายประการใด ทั้งนี้เพราะมีการติดต่อระหว่างประเทศทั้งทางการพูด การค้าและวิทยาการต่าง ๆ มีการรับความรู้ซึ่งกันและกัน รวมทั้งการถ่ายทอดวัฒนธรรมและศาสนา จึงมีคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทยหลายภาษา
๖. การสรุปเรื่อง เป็นการเขียนเก็บใจความสำคัญของเรื่องแล้วนำมาเขียนใหม่เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ
๗. การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีต้องวิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณคดีใน ๓ ด้านคือ คุณค่าด้านเนื้อหา คุณค่าด้านวรรณศิลป์ และคุณค่าด้านสังคม
๘. วรรณศิลป์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญซึ่งช่วยส่งเสริมให้วรรณกรรมมีคุณค่าน่าสนใจ คำว่า “วรรณศิลป์” หมายถึง ลักษณะดีเด่นทางด้านวิธีแต่ง การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวน ลีลา ประโยค และความเรียงต่าง ๆ ที่ประณีต งดงาม หรือมีรสชาติเหมาะสมกับเนื้อเรื่องเป็นอย่างดี วรรณกรรมที่ใช้วรรณศิลป์ชั้นสูงนั้นจะทำให้คนอ่านได้รับผลในทางอารมณ์ ความรู้สึก
๙. งานประพันธ์ย่อมประกอบด้วยถ้อยคำ เนื้อหาสาระและกลวิธีการเขียนแบบต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ในแง่จดจำถ้อยคำสำนวนไปใช้เพื่อความสนุกสนาน ความไพเราะ ส่วนเนื้อหาสาระอาจนำไปใช้ในแง่ได้คติข้อเตือนใจ ได้ความคิดเห็นที่มีประโยชน์ต่อชีวิต ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ การนำคุณค่าของงานประพันธ์ไปใช้ได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถและประสบการณ์ของผู้อ่านที่จะวิเคราะห์เพื่อเลือกจดจำ คิดและนำไปใช้ตามกำลังความคิดของตน
๑๐. บทอาขยาน คือ บทท่องจำ การเล่า การสวด เรื่อง นิทาน ซึ่งเป็นการท่องจำข้อความหรือคำประพันธ์ที่ชอบ บทร้อยกรองที่ไพเราะ โดยอาจดัดตอนมาจากหนังสือวรรณคดีเพื่อให้ผู้ท่องจำได้ และเห็นความงาม

ของบทร้อยกรอง ทั้งในด้านวรรณศิลป์ การใช้ภาษา เนื้อหา และวิธีการประพันธ์ สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่าง ในการแต่งบทร้อยกรองหรือนำไปใช้เป็นข้อมูล ในการอ้างอิงในการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี

๓. สารการเรียนรู้

๑. การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๑.๑ ความหมายของการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง เป็นการอ่านที่มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลิน ชาบซึ่ง ในรสของ คำประพันธ์ ซึ่งจะต้องอ่านอย่างมีจังหวะ ลีลา และท่วงทำนองตามลักษณะคำประพันธ์แต่ละชนิด การอ่านบทร้อยกรอง อ่านได้ ๒ แบบ ดังนี้

๑. อ่านออกเสียงธรรมดา เป็นการอ่านออกเสียงพูด ตามปกติเหมือนกับอ่านร้อยแก้ว แต่มีจังหวะวรรคตอน
๒. อ่านเป็นทำนองเสนาะ เป็นการอ่านมีสำเนียงสูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้นเป็นทำนองเหมือนเสียงดนตรี มีการเอื้อนเสียง เน้นสัมผัส ตามจังหวะ ลีลาและท่วงทำนองตามลักษณะบังคับของ บทประพันธ์ให้ชัดเจนและเหมาะสม

๑.๒ หลักเกณฑ์ในการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

๑. ศึกษาลักษณะบังคับของคำประพันธ์ เช่น การแบ่งจังหวะจำนวนคำสัมผัสเสียง วรรณยุกต์ เสียงหนักเบา เป็นต้น
๒. อ่านให้ถูกต้องตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์
๓. อ่านออกเสียง ร ล คำควบกล้ำให้ชัดเจน
๔. อ่านออกเสียงดังให้ผู้ฟังได้ยินทั่วถึง ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป
๕. คำที่รับสัมผัสกันต้องอ่านเน้นเสียงให้ชัดเจน ถ้าเป็นสัมผัสนอกต้องทอดเสียงให้มีจังหวะยาวกว่าธรรมดา
๖. มีศิลปะในการใช้เสียง เอื้อนเสียง และทอดจังหวะให้เข้าจนจบบท

๑.๓ ข้อควรคำนึงในการอ่านบทร้อยกรอง

การอ่านบทร้อยกรอง หรือทำนองเสนาะให้ไพเราะและประทับใจผู้ฟัง มีข้อควรปฏิบัติ ดังนี้

๑. ก่อนอ่านทำนองเสนาะควรรักษาสุขภาพให้ดี มีความพร้อมทั้งกายและใจ จะช่วยให้มั่นใจมากขึ้น
๒. ตั้งสติให้มั่นคง ไม่หวั่นไหว ตื่นเต้น ตกใจ หรือประหม่า ควรมีสมาธิก่อนอ่านและขณะกำลังอ่าน เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด
๓. ก่อนอ่านควรตรวจดูบทอ่านอย่างคร่าว ๆ และรวดเร็วเพื่อพิจารณาคำยาก หรือการผันวรรณยุกต์ และอื่น ๆ
๔. พิจารณาทopicที่จะอ่าน เพื่อตัดสินใจ เลือกใส่อารมณ์ในบทอ่านให้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อความ

๕. หมั่นศึกษาและฝึกฝนการอ่านทำนองเสนาะจากผู้รู้เกี่ยวกับกลวิธีต่าง ๆ อยู่เสมอ จึงจะทำให้สามารถอ่านทำนองเสนาะได้อย่างไพเราะ

๑.๔ คุณค่าของการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๑. ผู้ฟังเห็นความงามของบทร้อยกรองที่อ่าน
๒. ผู้ฟังได้รับความไพเราะและเกิดความซาบซึ้ง
๓. เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน
๔. จดจำบทร้อยกรองได้รวดเร็วแม่นยำ
๕. ช่วยกล่อมเกลাজิตใจให้เป็นคนอ่อนโยน
๖. ช่วยสืบทอดวัฒนธรรมในการอ่านทำนองเสนาะไว้เป็นมรดกของชาติ

๒. การเขียนแสดงความคิดเห็น

๒.๑ ความหมายของการเขียนแสดงความคิดเห็น

การเขียนแสดงความคิดเห็น คือการเขียนที่ประกอบด้วยข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริง กับการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นนั้นควรจะมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์

๒.๒ หลักการเขียนแสดงความคิดเห็น

- ๒.๒.๑ การเลือกเรื่อง ผู้เขียนควรเลือกเรื่องที่เป็นที่สนใจของสังคมหรือเป็นเรื่องที่ทันสมัย อาจเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์หรือข่าวเหตุการณ์ประจำวัน ทั้งนี้ผู้เขียนควรมีความรู้และความเข้าใจเรื่องที่ตนจะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี เพื่อจะแสดงความคิดเห็นได้อย่างลึกซึ้ง
- ๒.๒.๒ การให้ข้อเท็จจริง ข้อมูลที่เลือกมานั้นจะต้องมีรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ที่มาของเรื่อง ความสำคัญ และเหตุการณ์ เป็นต้น
- ๒.๒.๓ การแสดงความคิดเห็น ผู้เขียนอาจแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องได้ ๔ ลักษณะ คือ
 - ๑) การแสดงความคิดเห็นเพื่อตั้งข้อสังเกต เช่น หัวข้อเรื่อง การเติบโตของธุรกิจ อินเทอร์เน็ต ความนิยมรับประทานอาหารเสริมสุขภาพ เป็นต้น
 - ๒) การแสดงความคิดเห็นเพื่อสนับสนุนข้อเท็จจริง เช่น หัวข้อเรื่อง การจัดระเบียบสังคมของ ร้อยตำรวจเอกปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ เป็นต้น
 - ๓) การแสดงความคิดเห็นเพื่อโต้แย้งข้อเท็จจริง เช่น หัวข้อเรื่อง การกินยาเสพติดความอ้วนของวัยรุ่น เป็นต้น
 - ๔) การแสดงความคิดเห็นเพื่อประเมินค่า เช่น หัวข้อเรื่อง การวิจารณ์เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนหรือรางวัลซีไรต์
- ๒.๒.๔ การเรียบเรียง
 - ๑) การตั้งชื่อ ควรตั้งชื่อเรื่องให้สร้างความสนใจผู้อ่าน และสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเขียน เพราะชื่อเรื่องเป็นส่วนที่ผู้อ่านจะต้องอ่านเป็นลำดับแรก และเป็นการบอกขอบเขตของเรื่องด้วย

- ๒) การเปิดเรื่อง ใช้หลักการเขียนเช่นเดียวกับการเขียนคำนำ และควรเปิดเรื่องให้น่าสนใจชวนให้ผู้อ่านติดตามเรื่องต่อไป
 - ๓) การลำดับเรื่อง ควรลำดับเรื่องให้มีความต่อเนื่องสอดคล้องกันตั้งแต่ต้นจนจบไม่ควรเขียนวกไปวนมา เพราะผู้อ่านอาจเกิดความสับสนจนไม่สามารถแยกแยะได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง และส่วนใดเป็นการแสดงความคิดเห็น
 - ๔) การปิดเรื่อง ใช้หลักการเช่นเดียวกับการเขียนสรุป และควรปิดเรื่องให้ผู้อ่านประทับใจ
- ๒.๒.๕ การใช้ภาษา ควรใช้ภาษาอย่างสละสลวย ชัดเจน ไม่เินเยื่อ มีการใช้สำนวนโวหารอย่างเหมาะสมกับเรื่อง นอกจากนั้นยังต้องใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ตรงตามอารมณ์และความรู้สึกของผู้เขียน ทั้งนี้พึงหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่แสดงอารมณ์รุนแรง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงตามมาในภายหลัง

๓. การเขียนโต้แย้ง

๓.๑ ความหมายของการเขียนโต้แย้ง

การเขียนโต้แย้ง เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นลักษณะหนึ่ง โดยมุ่งที่จะโต้แย้งข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนโต้แย้งความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความคิดเห็นในทางสร้างสรรค์เพื่อสื่อให้ผู้อื่นได้ทราบว่าผู้เขียนมีความคิดเห็นอย่างไร

การเขียนโต้แย้งมักปรากฏในรูปของบทความตามสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร เป็นต้น ซึ่งการเขียนโต้แย้ง หรือการเขียนแสดงความคิดเห็นเชิงโต้แย้งมีหลักการโดยทั่วไปเช่นเดียวกับการเขียนแสดงความคิดเห็น คือจะต้องประกอบด้วยข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริง และการแสดงความคิดเห็น แต่เนื่องจากการเขียนโต้แย้งเป็นการแสดงความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วย เป็นการแสดงทัศนะที่แตกต่างกันของแต่ละฝ่าย ซึ่งเป็นสิ่งปกติธรรมดาที่จะสามารถพบเห็นได้ในทุกวงการ และเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาในชีวิตประจำวัน และทุกระดับในสังคม

๓.๒ วิธีการเขียนโต้แย้ง

วิธีการเขียนโต้แย้งทำได้โดยทำความเข้าใจในหลักการทั่วไปของการเขียนเชิงโต้แย้งเสียก่อนว่า การเขียนโต้แย้งประกอบด้วยข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและการแสดงความคิดเห็น จากนั้นจึงดำเนินการตามวิธี ดังนี้

- ๑) ตั้งประเด็นที่จะเขียนโต้แย้งว่า จะโต้แย้งในประเด็นใด เช่น ประเด็นที่เกี่ยวกับนโยบาย วิธีการข้อเท็จจริง คุณค่า เป็นต้น
- ๒) ระบุหรือชี้ให้เห็นจุดด้อยและความผิดพลาดของสิ่งหรือเรื่องที่จะโต้แย้ง
- ๓) หาเหตุผลและข้อสนับสนุนความคิดของตน
- ๔) เรียบเรียงให้เป็นภาษาของตนเองที่เข้าใจง่าย กระชับ รัดกุม และใช้คำที่มีพลังในการกระตุ้นให้เกิดความคิดเห็นคล้อยตาม

๓.๓ ข้อพึงระวังในการเขียนโต้แย้ง

ในการเขียนโต้แย้งมีข้อพึงระวัง ดังนี้

- ๑) ควรเขียนโต้แย้งด้วยเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์
- ๒) การเขียนเชิงโต้แย้งควรเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลาย หรือเป็นเรื่องเพื่อผ่นที่เป็นไปไม่ได้
- ๓) การเขียนไม่ควรเขียนให้เกิดความแตกแยก หรือขัดแย้งรุนแรง ลูกกลามบานปลายหรือกระทบกระเทือน

๓.๔ มารยาทในการเขียนโต้แย้ง

มารยาทในการเขียนโต้แย้ง มีดังนี้

- ๑) จะต้องมีความเที่ยงธรรม จริงใจ ไม่เสแสร้ง หรือมีเจตนาอื่นเคลือบแคลง
- ๒) ไม่ใช่ข้อมูลที่บิดเบือน หรืออ้างอิงข้อมูลที่ปราศจากหลักฐานความเป็นจริง อันจะทำให้ผู้อื่นเสียหาย หรือทำให้เกิดการเข้าใจผิด
- ๓) ใช้ภาษาที่สุภาพ ไม่เขียนส่อเสียด หรือดูหมิ่นผู้อื่น

๔. การพูดโน้มน้าวใจ

๔.๑ ความหมายของการพูดโน้มน้าวใจ

การพูดโน้มน้าวใจ หมายถึง การพูดเชิญชวน เคลี้ยกล่อม ชักจูงให้ผู้ฟังเกิด ความเชื่อถือศรัทธา มีความคิดเห็นคล้อยตาม และปฏิบัติตาม เช่น การพูดโฆษณา การพูดหาเสียง การพูดเชิญชวนให้ปฏิบัติตาม การพูดชักจูงให้เปลี่ยนแปลงทัศนคติ การพูดปลุกเร้าให้เกิดปฏิกิริยาต่าง ๆ ผู้พูดที่ดีย่อมจะพูดโน้มน้าวใจให้ผู้ฟังเปลี่ยนแปลงทัศนคติและความเชื่อไปในทาง ที่ดีอันจะเป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม โดยการใช้ความสามารถในการพูดชี้แนะให้ผู้ฟังเห็นสิ่งดีงาม ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งนั้น และช่วยกันรักษาส่งที่ดงามนั้นไว้ เช่น พูดเชิญชวนให้รักภาษาไทย ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง พูดให้หันมานิยมรับประทานอาหารไทยแทนอาหารฟาสต์ฟู้ดของต่างชาติ พูดแนะนำให้เห็นความสำคัญของการเกณฑ์ทหารเพื่อรับใช้ชาติ

การพูด โน้มน้าวใจให้ผู้ฟังเชื่อถือหรือกระทำตามนั้น ควรจะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจหรือความยินยอมพร้อมใจของผู้ฟัง มิใช่การบีบบังคับหรือการใช้ขู่ว่าอย่างอื่น เช่น แจกเงินให้รางวัล หรือการข่มขู่ ทั้งนี้เพราะความเชื่อที่ถูกบังคับให้เชื่อหรือทำตามนั้น เป็นความเชื่อที่อยู่ได้ไม่นาน ย่อมสลายหายไปเมื่อขาดแรงจูงใจ การพูดโน้มน้าวใจที่ดีและมีประสิทธิภาพ จึงไม่ควรบังคับ แต่จะต้องพูดให้ผู้ฟังตระหนักถึงความเป็นจริง แล้วเกิดความเชื่อถือที่จะกระทำตามด้วยความสมัครใจ

๔.๒ กลวิธีการโน้มน้าวใจ

- ๑) แสดงให้เห็นความหนักแน่นของเหตุผล

การแสดงเหตุผลเป็นส่วนหนึ่งในการจูงใจ ซึ่งสามารถดึงดูดความสนใจ ทำให้เกิดความเชื่อถือและคล้อยตามได้ การให้เหตุผลจะต้องสมเหตุสมผล

๒) เราให้เกิดความรู้สึกหรืออารมณ์ร่วมกัน

บุคคลที่มีความรู้สึกหรือมีอารมณ์ร่วมกัน เป็นแรงผลักดันสำคัญของมนุษย์ที่จะนำไปสู่เป้าหมายหรือประสบผลสำเร็จร่วมกัน

๓) แสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของผู้โน้มน้าวใจ

บุคลิกภาพหรือชื่อเสียงของผู้พูดเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ทำให้การโน้มน้าวใจสัมฤทธิ์ผล

๔) เสนอแนะเพื่อโน้มน้าวใจ

การโน้มน้าวใจโดยการเสนอแนะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ฟัง ผู้อ่าน ใช้ความคิดก่อนที่จะเชื่อถือหรือกระทำตาม

๔.๓ ภาษาเพื่อการโน้มน้าวใจ

๑) ผู้โน้มน้าวใจควรใช้ภาษาที่มีน้ำเสียงในเชิงเสนอแนะ ขอร้อง วิงวอน เร้าใจ โดยคำนึงถึงจังหวะและความนุ่มนวล

๒) ผู้พูดต้องหาวิธีโน้มน้าวใจคนฟังให้เอนเอียงมาฝ่ายตน ให้ผู้ฟังเกิดศรัทธา ไม่ควรใช้คำพูดและน้ำเสียงเด็ดขาด แข็งกระด้าง หรือกล่าวตรงไปตรงมาในเชิงตำหนิ ไม่ควรใช้น้ำเสียงในลักษณะของคำสั่งหรือการแสดงอำนาจซึ่งจะกระทบกระเทือนใจ ผู้รับสาร ทำให้การโน้มน้าวใจไม่บรรลุผลตามต้องการ

๔.๔ มารยาทในการพูดโน้มน้าวใจ

๑) ให้ความสนใจต่อผู้ฟังและเรื่องที่เกี่ยวกับผู้ฟังอย่างจริงจัง

๒) สร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟังด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส

๓) เป็นนักฟังที่ดี ก่อนพูดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้ฟังให้มากที่สุด และนำข้อมูลที่ผู้ฟังสนใจมาประกอบการพูด

๔) ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าเป็นคนสำคัญหรือชี้จุดเด่นในตัวผู้ฟัง (ฟองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ, ๒๕๕๔ : ๑๔๔)

๕. หลักการจำแนกคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

๕.๑ วิธีสังเกตคำบาลี

๑) สังเกตจากพยัญชนะตัวสะกดและตัวตาม

ตัวสะกด คือ พยัญชนะที่ประกอบอยู่ข้างท้ายสระประสมกับสระและพยัญชนะต้น เช่น ทุกข์ = ตัวสะกดตัวตาม คือ ตัวที่ตามหลังตัวสะกด เช่น สัตย สัจ ทุกข เป็นต้น คำในภาษาบาลีจะต้องมีตัวสะกดและตัวตามเสมอ โดยดูจากพยัญชนะบาลี มี ๓๓ ตัว แบ่งออกเป็นวรรคดังนี้

แถวที่	๑	๒	๓	๔	๕
วรรค กะ	ก	ข	ค	ฅ	ง
วรรค จะ	จ	ฉ	ช	ฌ	ญ
วรรค ฎะ	ฎ	ฏ	ท	ฒ	ณ
วรรค ตะ	ต	ถ	ท	ธ	น
วรรค ปะ	ป	ผ	พ	ภ	ม
เศษวรรค	ย ร ล ว ส ห พ ์ (อัง)				

มีหลักสังเกตดังนี้

- ก. พยัญชนะตัวที่ ๑, ๓, ๕ เป็นตัวสะกดได้เท่านั้น (ต้องอยู่ในวรรคเดียวกัน)
- ข. ถ้าพยัญชนะตัวที่ ๑ สะกด ตัวที่ ๑ หรือตัวที่ ๒ เป็นตัวตามได้ เช่น สักกะ ทุกข สัจ ปัจฉิม สัตต หัตถ บุพผา เป็นต้น
- ค. ถ้าพยัญชนะตัวที่ ๓ สะกด ตัวที่ ๓ หรือ ๔ เป็นตัวตามได้ในวรรคเดียวกัน เช่น อักคิ พยัคฆ์ วิชชา อัชฌา พุทธ คพภ (ครรร)
- ง. ถ้าพยัญชนะตัวที่ ๕ สะกด ทุกตัวในวรรคเดียวกันตามได้ เช่น องค์ สังข์ สงฆ์ สัมปทาน สัมผัส สัมพันธ์ สมภาร เป็นต้น
- จ. พยัญชนะบาลี ตัวสะกดตัวตามจะอยู่ในวรรคเดียวกันเท่านั้นจะข้ามไปวรรคอื่นไม่ได้
- ๒) สังเกตจากพยัญชนะ “พ” จะมีใช้ในภาษาบาลีในไทยเท่านั้น เช่น จุฬา ครุฬ อาสาฬห วิหาร โอฬาร พาฬ เป็นต้น
- ๓) สังเกตจากตัวตามในภาษาบาลี จะมาเป็นตัวสะกดในภาษาไทยโดยเฉพาะวรรค ฎ และวรรคอื่น ๆ บางตัว จะตัดตัวสะกดออกเหลือแต่ตัวตามเมื่อนำมาใช้ในภาษาไทย เช่น

บาลี	ไทย	บาลี	ไทย
รัฐ	รัฐ	อัฐิ	อัฐิ
ทฤษฎี	ทฤษฎี	วัฏณะ	วัฏณะ
บุญญ	บุญ	วิชา	วิชา
สัตต	สัต	เวช	เวช
กิจจ	กิจ	เขตต	เขต
นิสสิต	นิสิต	นิสสัย	นิสัย

ยกเว้นคำโบราณที่นำมาใช้แล้วไม่ตัดรูปคำซ้ำออก เช่น ศัพท์ทางศาสนา ได้แก่ วิปัสสนา จิตตวิสุทธิ กิจจะลักษณะ เป็นต้น

๕.๒ วิธีสังเกตคำสันสกฤต

- ๑) พยัญชนะสันสกฤต มี ๓๕ ตัว คือ พยัญชนะบาลี ๓๓ ตัว + ๒ ตัว คือ ศ, ษ ฉะนั้นจึงสังเกตจากตัว ศ, ษ มักจะเป็นภาษาสันสกฤต เช่น กษัตริย์ ศึกษา เกษียร พฤกษ์ ศีรษะ เป็นต้น ยกเว้นคำไทยบางคำที่เขียนด้วยพยัญชนะทั้ง ๒ ตัวนี้ เช่น สอก คึก คอ เสร้า ศก ดาษ กระดาษ ฝรั่งเศส ฝิดาษ ฯลฯ
- ๒) ไม่มีหลักการสะกดแน่นอน ภาษาสันสกฤต ตัวสะกดตัวตามจะอยู่ข้ามวรรคกันได้ ไม่กำหนดตายตัว เช่น อัปสร เกษตร ปรัชญา อักษร เป็นต้น
- ๓) สังเกตจากสระ สระในภาษาบาลี มี ๘ ตัว คือ อะ อา อิ อี อุ ู เอ โอ ส่วนสันสกฤต คือ สระภาษาบาลี ๘ ตัว + เพิ่มอีก ๖ ตัว คือ สระ ฤ ฦ ภา ภา ไอ เอา ถ้ามีสระเหล่านี้อยู่และสะกดไม่ตรงตามมาตรฐานจะเป็นภาษาสันสกฤต เช่น ตฤณมัย ไอศวรรย์ เสาร์ ไพรชณีย์ ฤาษี คฤหาสน์ เป็นต้น
- ๔) สังเกตจากพยัญชนะควบกล้ำ ภาษาสันสกฤตมักจะมีคำควบกล้ำข้างท้าย เช่น จักร อัคร บุตร สตรี ศาสตร์ อาทิตย์ จันทร เป็นต้น
- ๕) สังเกตจากคำที่มีคำว่า “เคราะห์” มักจะเป็นภาษาสันสกฤต เช่น เคราะห์ พิเคราะห์ สังเคราะห์ อนุเคราะห์ เป็นต้น
- ๖) สังเกตจากคำที่มี “ท” อยู่ เช่น จุฑา กริธา ครุฑ มณเฑียร จันฑาล เป็นต้น
- ๗) สังเกตจากคำที่มี “รร” อยู่ เช่น สรรค์ ธรรม์ วรรณ บรรพต ภรรยา บรรณารักษ์ มรรยาท กรรม วรรณะ สรรพ เป็นต้น

๕.๓ การสังเกตคำภาษาเขมร

- ๑) คำไทยที่มาจากภาษาเขมรมักใช้พยัญชนะ จ ญ ร ล สะกด เช่น เผล็จ สมเด็จ เติร์ (เดิน) ถวิล ชาญ
- ๒) คำไทยที่มาจากภาษาเขมรมักเป็นคำควบกล้ำและเป็นคำมากพยางค์ เช่น ขลาด โขมด โขนง เสวย ไถง กระปือ
- ๓) คำไทยที่มาจากภาษาเขมรมักใช้ บัง บัน บำ แทน บ เช่น
 บัง บังคับ บังคม บังเหียน บังเกิด บังคล บังอาจ
 บัน บันได บันโดย บันเดิน บันดาล บันลือ
 บำ บำเพ็ญ บำบัด บำเหน็จ บำบวง
- ๔) คำไทยที่มาจากภาษาเขมรโดยแผลงคำมีหลายพวก
 - ข แผลงเป็น กระ เช่น ขดาน เป็น กระดาน ขจอก เป็น กระจอก
 - ผ แผลงเป็น ประ ผสม - ประสม ผจัญ - ประจัญ
 - ประ แผลงเป็น บรร ประหม เป็น บรรทม ประจุ - บรรจุ
- ๕) คำไทยที่มาจากภาษาเขมรที่เป็นคำโดด เช่น แห โลด เดิน นัก อวย ศก เลิก

๕.๔ หลักการสังเกตคำภาษาไทยที่มาจากภาษาจีน

- ๑) นำมาเป็นชื่ออาหารการกิน เช่น ก๋วยเตี๋ยว เต้าหู้ แปะชะ เฉาก๊วย จับฉ่าย
- ๒) เป็นคำที่เกี่ยวกับสิ่งของเครื่องใช้ที่เรารับมาจากชาวจีน เช่น ตะหลิว ตี๊ก แก้วอี้
- ๓) เป็นคำที่เกี่ยวกับการค้าและการจัดระบบทางการค้า เช่น เจ้ง บ่วย หุ่น ห้าง
- ๔) เป็นคำที่ใช้วรรณยุกต์ตรี จัตวา เป็นส่วนมาก เช่น กวยจั๊บ ก๊วย เก็ก กัง ต้น

๕.๕ การยืมคำภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทย

- ๑) การทับศัพท์ โดยการถ่ายเสียงและถอดตัวอักษร คำยืมจากภาษาอังกฤษโดยวิธีการทับศัพท์มีจำนวนมาก คำบางคำราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติศัพท์เป็นคำไทยแล้ว แต่คนไทยนิยมใช้คำทับศัพท์มากกว่า เพราะเข้าใจง่าย สื่อสารได้ชัดเจน เช่น (game - เกม, graph - กราฟ, cartoon - การ์ตูน)
- ๒) การบัญญัติศัพท์ เป็นวิธีการยืมคำ โดยรับเอาเฉพาะความคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาแล้วสร้างคำขึ้นใหม่ ซึ่งมีเสียงแตกต่างไปจากคำเดิม โดยเฉพาะศัพท์ทางวิชาการจะใช้วิธีการนี้มาก ผู้ที่มีหน้าที่บัญญัติศัพท์ภาษาไทยแทนคำภาษาอังกฤษ คือ ราชบัณฑิตยสถาน เช่น airport - สนามบิน, globalization - โลกาภิวัตน์
- ๓) การแปลศัพท์ วิธีการนี้จะต้องใช้วิธีการคิดแปลเป็นคำภาษาไทยให้มีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษ แล้วนำคำนั้นมาใช้สื่อสารในภาษาไทยต่อไป ดังตัวอย่างเช่น blackboard - กระดานดำ, enjoy - สนุก

๖. นิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

๖.๑ ที่มาและจุดประสงค์ในการแต่ง

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงกล่าวว่าสุนทรภู่เริ่มแต่งเรื่องพระอภัยมณีตั้งแต่สุนทรภู่ติดคุกในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เป็นการแต่งเพื่อขายผีปากเลื่องชีพในระหว่างติดคุก แต่คงแต่งเพียงไม่กี่ตอนก็หยุด แล้วไม่ได้แต่งต่ออีกจนสิ้นรัชกาล เมื่อเริ่มรัชกาลใหม่และสุนทรภู่ซึ่งลาออกจากราชการแล้วออกบวชจึงมีโอกาสดังเรื่องพระอภัยมณีอีกโดยแต่งต่อเป็นระยะ ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๗ : ๔๒)

๖.๒ ประวัติสุนทรภู่โดยสังเขป

สุนทรภู่เป็นกวีเอกแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ซึ่งได้รับการยกย่องจากองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) หรือ ยูเนสโก (UNESCO) ให้เป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่นด้านวรรณกรรม ประวัติของท่านโดยสังเขป มีดังนี้ (ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต, ๒๕๕๑)

สุนทรภู่เป็นกวีที่มีช่วงชีวิตอยู่ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นตั้งแต่รัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๔ ท่านเป็นสามัญชน แต่มีชีวิตที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับราชสำนักตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงปัจฉิมวัย ชื่อ สุนทรภู่ เป็นชื่อที่คนทั่วไปเรียกกวีท่านนี้ โดยนำคำ สุนทร จากบรรดาศักดิ์ “ขุนสุนทรโวหาร” “หลวงสุนทรโวหาร”

และ “พระสุนทรโวหาร” ที่ท่านได้รับพระราชทานในรัชกาลที่ ๒ และรัชกาลที่ ๔ มารวมกับคำว่า “ภู” ซึ่งเป็นชื่อเดิม และเรียกมาแต่ครั้งท่านยังมีชีวิตอยู่

สุนทรภู่ออกเกิดเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๓๒๙ ที่บ้านของบิดามารดาริมคลองบางกอกน้อย ธนบุรี ใกล้บริเวณพระราชวังหลัง (ปัจจุบันสถานที่บริเวณพระราชวังหลัง คือ บริเวณที่เป็นสถานีรถไฟบางกอกน้อย โรงพยาบาลศิริราช และบริเวณใกล้เคียง) ท่านมีใจรักด้านกาพย์กลอนมาตั้งแต่วัยเด็ก เมื่อเติบโตขึ้นก็ได้รับการถ่ายทอดวิชาวรรณคดีและการประพันธ์จากพระภิกษุที่เป็นอาจารย์ ทั้งนี้ท่านยังศึกษาและเพิ่มพูนประสบการณ์ในการประพันธ์ โดยการรับจ้างแต่งเพลงยาวและบทดอกสร้อยสักรา ด้วยลีลากลอนที่มีลักษณะเฉพาะตัวและคารมที่คมคาย จึงทำให้สุนทรภู่ออกเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง

ช่วงชีวิตที่รุ่งเรืองของสุนทรภู่ออก คือ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เมื่อพระองค์โปรดเกล้าฯ ให้เข้ารับราชการในกรมพระอาลักษณ์ สุนทรภู่ออกได้แสดงความสามารถในเชิงกลอน จนเป็นที่พอพระราชหฤทัยหลายครั้ง ด้วยความดีความชอบดังกล่าว สุนทรภู่ออกจึงได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น ขุนสุนทรโวหาร มีหน้าที่เป็นกวีที่ทรงปรึกษาในการทรงพระราชนิพนธ์บทกวีเรื่องต่าง ๆ และโปรดเกล้าฯ ให้ตามเสด็จอย่างใกล้ชิด แต่ด้วยนิสัยที่ชอบดื่มสุรายังเป็นนิสัย จึงทำให้ชีวิตบางช่วงตกต่ำและชีวิตครอบครัวไม่ราบรื่น เช่น ครั้งหนึ่งสุนทรภู่ออกเมาสุรา แล้วไปทำร้ายญาติผู้ใหญ่ของภรรยา จึงถูกนำตัวไปขังคุก แต่ไม่นานก็พ้นโทษ และตอนปลายรัชกาลสุนทรภู่ออกเลื่อนบรรดาศักดิ์เป็น หลวงสุนทรโวหาร

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทำให้สุนทรภู่ออกจงรักภักดีเทิดทูน และรำลึกถึงพระองค์อยู่เสมอ ดังปรากฏในงานนิพนธ์หลายเรื่องของท่าน ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น ในนิราศพระปฐม นิราศภูเขาทอง ตอนผ่านตำบลสามโคก และในเรื่องพระอภัยมณี โดยกำหนดให้วันสวรรคตของท้าวสุทัศน์ และพระมเหสี ซึ่งเป็นพระบิดาและพระมารดา ของพระอภัยมณี และศรีสุวรรณ ตรงกับวันสวรรคตของ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย อีกทั้งยังได้บรรยายความโศกสลดของพระอภัยมณีไว้อย่างสะเทือนใจ

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยเสด็จสวรรคต และพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์ ชีวิตราชการของสุนทรภู่ออกในฐานะกวีที่ทรงปรึกษาก็สิ้นสุดลง สุนทรภู่ออกจากราชการและออกบวช ด้วยเห็นว่าตนไม่มีที่พึ่งและเกรง “ราชภัย” จากพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องจากสุนทรภู่ออกเคยท้วงติงและแก้กลอนพระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งดำรงพระราชอิสริยยศเป็นสมเด็จเจ้าลูกยาเธอกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ในที่ประชุมกวีราชสำนัก จนทำให้ไม่พอพระราชหฤทัย ในรัชกาลที่ ๓ เป็นช่วงที่สุนทรภู่ออกบวชและลาสิกขา แล้วออกบวชอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งได้รับการอุปการะจากเจ้านายหลายพระองค์ จนกระทั่งถึงแก่กรรมใน พ.ศ. ๒๓๙๘ ขณะมีอายุ ๖๙ ปี

๖.๓ เรื่องย่อ

ท้าวสุทนต์และพระนางประทุมเกสร ผู้ครองกรุงรัตน มีพระโอรสสององค์ คือ พระอภัยมณี และศรีสุวรรณ ได้รับสั่งให้โอรสทั้งสองไปเรียนศิลปวิทยา ในที่สุดพระอภัยมณีได้เรียนวิชาปี ขณะที ศรีสุวรรณได้เรียนวิชากระบี่กระบอง เมื่อสำเร็จวิชา ก็ได้กลับคืนพระนคร ทว่าพระบิดาทรงกริ้ว ด้วย พระโอรสไปเรียนวิชาชั้นต่ำ ไม่คู่ควรแก่กษัตริย์ จึงไล่ทั้งสองออกจากพระนคร

ทั้งสองเดินทางมาถึงชายทะเล ได้พบกับสามพราหมณ์คือ โมรา สาหนนท์ และวิเชียร ได้สมัครเป็น มิตรกัน แล้วพระอภัยมณีเป่าปี่ให้คนทั้งหมดฟัง ทั้งหมดเคลิบเคลิ้มตามเพลงปี่จนหลับไป เพลงปี่ ดังไปถึงนางผีเสื้อสมุทรที่อาศัยอยู่ในทะเล เมื่อตามเสียงปี่มาพบพระอภัยมณีก็หลงรัก จึงลักพาตัว พระอภัยมณีไปอยู่กับนางบนเกาะ แล้วจำแลงร่างเป็นหญิงสาวสวยงาม แม้พระอภัยมณีรู้อยู่ว่านั่นคือ นางยักษ์ แต่ก็ไม่สามารถหนีไปไหนได้

พระอภัยมณีอยู่กับนางผีเสื้อจนนางผีเสื้อสมุทรให้กำเนิดบุตรชายคนหนึ่ง ชื่อว่า สินสมุทร วันหนึ่งสินสมุทรออกไปเที่ยวเล่นเจอพ่อเงือกแม่เงือก จึงจับตัวมาให้พระอภัยมณีดู พ่อเงือกแม่เงือก วอนขอชีวิตโดยเสนอมจะพาพระอภัยมณี พระอภัยมณีจึงออกอุบายให้นางผีเสื้อสมุทรไปถือศีลบนเขา สามวัน ระหว่างนั้นเขาก็พาสินสมุทรหนี พ่อเงือกแม่เงือกพาพระอภัยมณีและสินสมุทธมาเกือบถึง เกาะแก้วพิสดารแล้ว แต่นางผีเสื้อสมุทรรู้ตัวติดตามมาทัน จับพ่อเงือกแม่เงือกฆ่าเสีย นางเงือก ผู้ลูกพาพระอภัยมณีกับสินสมุทรหนีไปจนถึงเกาะแก้วพิสดารได้สำเร็จ บนเกาะนี้มีพระฤๅษีมีฤทธิ์มาก นางผีเสื้อสมุทรจึงไม่กล้าทำอะไร ทั้งหมดอาศัยอยู่บนเกาะแก้วพิสดาร

๖.๔ คุณค่าที่ปรากฏ

๑) คุณค่าด้านเนื้อหา

นิทานคำกลอนเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร นอกจากผู้อ่านจะได้รับ ความเพลิดเพลินแล้ว บทประพันธ์ยังได้แฝงคุณค่าด้านเนื้อหาให้ผู้อ่านได้คิดตาม ผ่านตัวละครต่าง ๆ เช่น การเห็นผิดเป็นชอบของนางผีเสื้อสมุทร การใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหาของพระอภัยมณี สินสมุทร เงือกเผ่า รวมทั้งนางผีเสื้อสมุทร เป็นต้น

๒) คุณค่าด้านวรรณศิลป์

นิทานคำกลอนเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร มีความโดดเด่นทาง วรรณศิลป์ครบถ้วน ทั้งในด้านการใช้ถ้อยคำ การใช้โวหาร การเล่นเสียง และลีลาการประพันธ์

๓) คุณค่าด้านสังคมและสะท้อนวิถีไทย

คุณค่าด้านสังคมและสะท้อนวิถีไทยที่ปรากฏในเรื่อง ตัวอย่างเช่น ความเชื่อเรื่องผีนและ โชคกลาง ความเชื่อเรื่องการสะเดาะเคราะห์ ความเชื่อเรื่องผีสูงเทวดา ที่สิ่งสถิตอยู่ตามสถานที่ต่าง ๆ ค่านิยมเรื่องการเคารพผู้อาวุโส เป็นต้น

๔) ข้อคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ข้อคิดจากเรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตัวอย่างเช่น ความมีน้ำใจและเสียสละเป็นสิ่งที่ควรทำ ความรักที่เกิดจากการบังคับและไม่เต็มใจย่อมไม่จีรังยั่งยืน พ่อแม่เป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับลูก เป็นต้น (พองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ, ๒๕๕๔ : ๕๗ - ๖๔)

๗. การท่องบทอาขยาน

๗.๑ ความหมายของการท่องบทอาขยาน

บทอาขยาน คือ บทท่องจำ การเล่า การสวด เรื่อง นิทาน ซึ่งเป็นการท่องจำข้อความหรือคำประพันธ์ที่ชอบ บทร้อยกรองที่ไพเราะ โดยอาจตัดตอนมาจากหนังสือวรรณคดี เพื่อให้ผู้ท่องจำได้ และเห็นความงามของบทร้อยกรอง ทั้งในด้านวรรณศิลป์ การใช้ภาษา เนื้อหา และวิธีการประพันธ์ สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการแต่งบทร้อยกรอง หรือนำไปใช้เป็นข้อมูลในการอ้างอิง ในการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี

การท่องอาขยานทำได้ ๒ แบบ คือ การอ่านบทอาขยานตามหลักทั่วไปหรือออกเสียงแบบร้อยแก้ว และการอ่านแบบทำนองเสนาะ

๗.๒ หลักการท่องบทอาขยาน

การท่องบทอาขยานส่วนใหญ่เป็นการท่องออกเสียง คือ ผู้ท่องเปล่งเสียงออกมาดัง ๆ ในขณะที่ใช้สายตากวาดไปตามตัวอักษร ยึดหลักการออกเสียงเหมือนหลักการอ่านทั่วไป เพื่อให้การออกเสียงมีประสิทธิภาพควรฝึกฝนดังนี้

- ๑) ฝึกเปล่งเสียงให้ดังพอประมาณ ไม่ตะโกน ควรบังคับเสียง เน้นเสียง ปรับระดับเสียงสูง - ต่ำ ให้สอดคล้องกับจังหวะ ลีลา ท่วงทำนอง และความหมายของเนื้อหาที่อ่าน
- ๒) ท่อง ด้วยเสียงที่ชัดเจน แจ่มใส ไพเราะ มีกระแสเสียงเดียว ไม่แตกพรา เปล่งเสียงจากลำคอโดยตรงด้วยความมั่นใจ
- ๓) ท่องออกเสียงให้ถูกอักขรวิธีหรือความนิยม และต้องเข้าใจเนื้อหาของบทอาขยานนี้ก่อน
- ๔) ออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ ให้ถูกต้องชัดเจน
- ๕) ท่องให้ถูกจังหวะและวรรคตอน
- ๖) ท่องให้ได้อารมณ์และความรู้สึกตามเนื้อหา

๗.๓ การท่องบทอาขยานเป็นทำนองเสนาะ

การท่องบทอาขยานเป็นทำนองเสนาะช่วยให้บทอาขยานนั้นมีความไพเราะ ผู้ท่องเกิดความสนใจจดจำบทอาขยานได้ดี และสนุกสนานยิ่งขึ้น การฝึกอ่านทำนองเสนาะมีขั้นตอนดังนี้

- ๑) ท่องเป็นร้อยแก้วธรรมดาให้ถูกต้องชัดเจน ตามอักขรวิธีก่อน ทั้ง ร, ล ตัวควบกล้ำ อ่านออกเสียงให้ตรงตามเสียงวรรณยุกต์
- ๒) ท่องให้ถูกจังหวะวรรคตอน การอ่านผิดวรรคตอนทำให้เสียความ

- ๓) ท่องให้สัมผัสคล้องจองกันเพื่อความไพเราะ
- ๔) ท่องให้ถูกทำนองและลีลาของคำประพันธ์แต่ละชนิด คำประพันธ์แต่ละชนิดจะมีบังคับจำนวน คำสัมผัส หรือคำเอก คำโท แตกต่างกัน การอ่านทำนองเสนาะจึงต้องอ่านให้ถูกทำนองและ ลีลาของคำประพันธ์แต่ละชนิด
- ๕) ท่องโดยใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อหาและอ่านพยางค์สุดท้ายของวรรคด้วยการทอดเสียง แล้วปล่อยให้หางเสียงผวนขึ้นจนจบ

๗.๔ ประโยชน์และคุณค่าของการท่องบทอาขยาน

- ๑) ฝึกความจำ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะมนุษย์ต้องอาศัยความจำ เพื่อเป็นเครื่องมือในการคิด วิเคราะห์คิดสังเคราะห์
- ๒) เป็นการฝึกวินัย เพราะการจะท่องให้จำได้ต้องมีวินัย หมั่นฝึก หมั่นท่องอยู่เสมอ
- ๓) เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- ๔) อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ทางด้านภาษาให้คงอยู่ตลอดไป
- ๕) ได้รับคติสอนใจจาก บทคำประพันธ์ต่าง ๆ ที่ท่อง
- ๖) ทำให้เป็นคนอารมณ์ดี จากความงามของบทประพันธ์ที่ท่อง
- ๗) เพื่อตระหนักในคุณค่าของภาษาไทยและซาบซึ้งในความไพเราะของบทร้อยกรอง
- ๘) เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของกวีไทย
- ๙) เพื่อเป็นพื้นฐานในการแต่งคำประพันธ์
- ๑๐) เพื่อใช้เป็นสื่อถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรม และนำข้อคิดที่เป็นประโยชน์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. รักความเป็นไทย

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง (ชั่วโมงที่ ๒)

เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

ระดับ การประเมิน ภาระงาน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การทดสอบอ่าน ออกเสียงร้อยกรอง ประเภทต่าง ๆ	- อ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ชนิดนั้น ๆ - อ่านออกเสียงคำได้ชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี - อ่านเสียงดังฟังชัด มีการใช้เสียงหนักเบาได้ถูกต้อง - มีการใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	- อ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ชนิดนั้น ๆ แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๑ องค์ประกอบ	- อ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ชนิดนั้น ๆ แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๒ องค์ประกอบ	- อ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ชนิดนั้น ๆ แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๓ องค์ประกอบ

๒) ใบงานการวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่อง (ชั่วโมงที่ ๔)

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอผลงาน

ภาระงาน การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานการวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่อง	- สรุปเนื้อเรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน - วิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องได้อย่างถูกต้องครบถ้วน - นำเสนอได้อย่างน่าสนใจ - มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอ	- สรุปเนื้อเรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๑ องค์ประกอบ	- สรุปเนื้อเรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๒ องค์ประกอบ	- สรุปเนื้อเรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๓ องค์ประกอบ

๓) ชิ้นงานการวิเคราะห์วิถีไทยในเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร (ชั่วโมงที่ ๖)

เกณฑ์การประเมินการชิ้นงาน

ภาระงาน การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การวิเคราะห์วิถีไทยจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	- ระบุวิถีไทยที่ปรากฏในเรื่องพระอภัยมณีตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้มากกว่า ๓ ข้อ	- ระบุวิถีไทยที่ปรากฏในเรื่องพระอภัยมณีตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้ ๓ ข้อ	- ระบุวิถีไทยที่ปรากฏในเรื่องพระอภัยมณีตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้ ๒ ข้อ	- ระบุวิถีไทยที่ปรากฏในเรื่องพระอภัยมณีตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้ ๑ ข้อ

๔) ใบงานสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร (ชั่วโมงที่ ๗)

เกณฑ์การประเมินใบงาน

ภาระงาน การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงาน ข้อคิดจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน หนีนางผีเสื้อสมุทร มาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	- ระบุข้อคิดที่ได้จากเรื่อง - เสนอแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดได้ - ใช้ภาษาในการเขียนได้ถูกต้อง - มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอ	- ระบุข้อคิดที่ได้จากเรื่อง - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๑ องค์ประกอบ	- ระบุข้อคิดที่ได้จากเรื่อง - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๒ องค์ประกอบ	- ระบุข้อคิดที่ได้จากเรื่อง - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๓ องค์ประกอบ

๕) การแต่งคำขวัญ (ชั่วโมงที่ ๘)

เกณฑ์การประเมินคำขวัญ

ภาระงาน การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การแต่งคำขวัญ	- สื่อสารข้อคิดที่ได้จากเรื่อง - ใช้ภาษาในการเขียนสละสลวย สื่อความชัดเจน ไพเราะ - เขียนได้ถูกต้องตามอักขรวิธี - นำเสนอความคิดที่สร้างสรรค์	- สื่อสารข้อคิดที่ได้จากเรื่อง - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๑ องค์ประกอบ	- สื่อสารข้อคิดที่ได้จากเรื่อง - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๒ องค์ประกอบ	- สื่อสารข้อคิดที่ได้จากเรื่อง - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๓ องค์ประกอบ

๖) การท่องบทอาขยาน (ชั่วโมงที่ ๙)

เกณฑ์การประเมินการท่องบทอาขยาน

ภาระงาน การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การท่องบทอาขยาน	- ท่องได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของบทอาขยาน - ท่องได้ชัดเจนถูกต้องตามอักขรวิธี - ท่องเสียงดังฟังชัด - มีการใช้เสียงหนักเบาได้ถูกต้อง - มีการใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับเรื่องที่ท่อง	- ท่องได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของบทอาขยาน - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๑ องค์ประกอบ	- ท่องได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของบทอาขยาน - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๒ องค์ประกอบ	- ท่องได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของบทอาขยาน - ขาดองค์ประกอบอื่นๆ

๗) การวิจารณ์เรื่องตามความสมเหตุสมผล และการลำดับความ (ชั่วโมงที่ ๑๐)

เกณฑ์การประเมินชิ้นงาน

ภาระงาน การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การวิจารณ์เรื่องตามความสมเหตุสมผล และการลำดับความ	- วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้ครบถ้วนตามหัวข้อที่ศึกษา - เขียนแสดงความรู้ความคิดเห็นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม - มีการให้เหตุผล หรือยกตัวอย่างประกอบ การวิจารณ์ได้สมเหตุสมผล - ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม สื่อความได้ชัดเจน	- วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้ครบถ้วนตามหัวข้อที่ศึกษา - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๑ องค์ประกอบ	- วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้ครบถ้วนตามหัวข้อที่ศึกษา - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๒ องค์ประกอบ	- วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้ครบถ้วนตามหัวข้อที่ศึกษา - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๓ องค์ประกอบ

๘) การเขียนแสดงความคิดเห็น (ชั่วโมงที่ ๑๑)

เกณฑ์การประเมินชิ้นงาน

ภาระงาน การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การเขียนแสดง ความคิดเห็น	- เขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องตามหลักการเขียน - นำเสนอความคิดที่สร้างสรรค์ หรือเป็นประโยชน์ - มีการให้เหตุผลหรือยกตัวอย่างประกอบการแสดงความคิดเห็นได้สมเหตุสมผล - ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม สื่อความได้ชัดเจน	- เขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องตามหลักการเขียน - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๑ องค์ประกอบ	- เขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องตามหลักการเขียน - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๒ องค์ประกอบ	- เขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องตามหลักการเขียน - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๓ องค์ประกอบ

๙) การวิเคราะห์และเขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (ชั่วโมงที่ ๑๒)

เกณฑ์การประเมินชิ้นงาน

ภาระงาน การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การวิเคราะห์และเขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้	- วิเคราะห์เรื่องที่อ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งได้ตรงประเด็น - แสดงความคิดเห็นโต้แย้งได้อย่างถูกต้องเหมาะสม - มีการให้เหตุผลหรือยกตัวอย่างประกอบการแสดงความคิดเห็นได้สมเหตุสมผล - ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม สื่อความได้ชัดเจน	- วิเคราะห์เรื่องที่อ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งได้ตรงประเด็น - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๑ องค์ประกอบ	- วิเคราะห์เรื่องที่อ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งได้ตรงประเด็น - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๒ องค์ประกอบ	- วิเคราะห์เรื่องที่อ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งได้ตรงประเด็น - แต่บกพร่องในองค์ประกอบอื่น ๓ องค์ประกอบ

๑๐) การพูดโน้มน้าว (ชั่วโมงที่ ๑๓)

เกณฑ์การประเมินการพูดโน้มน้าว

ภาระงาน การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การพูดโน้มน้าวใจ	- พูดโน้มน้าวใจได้ สอดคล้องกับหัวข้อ มีการจัดระบบ ความคิด - มีความตรงต่อเวลา ใช้เวลาได้ไม่เกิน ๒ นาที - ใช้ภาษาได้ เหมาะสมกับการพูดโน้มน้าวใจ มีความน่าเชื่อถือ - บุคลิกภาพและ น้ำเสียงในการพูด มีความเหมาะสม	- พูดโน้มน้าวใจได้ สอดคล้องกับหัวข้อ มีการจัดระบบ ความคิด - แต่บกพร่องใน องค์ประกอบอื่น ๑ องค์ประกอบ	- พูดโน้มน้าวใจได้ สอดคล้องกับหัวข้อ มีการจัดระบบ ความคิด - แต่บกพร่องใน องค์ประกอบอื่น ๒ องค์ประกอบ	- พูดโน้มน้าวใจได้ สอดคล้องกับหัวข้อ มีการจัดระบบ ความคิด - แต่บกพร่องใน องค์ประกอบอื่น ๓ องค์ประกอบ

๖.๒ การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๒. ซื่อสัตย์ สุจริต	๓. มีวินัย	๔. ใฝ่เรียนรู้	๕. อยู่อย่างพอเพียง	๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	๗. รักความเป็นไทย	๘. มีจิตสาธารณะ

เกณฑ์การให้คะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๐ = ไม่ผ่าน
- ๑ = ผ่าน
- ๒ = ดี
- ๓ = ดีเยี่ยม

๖.๓ การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	๑. ความสามารถในการสื่อสาร	๒. ความสามารถในการคิด	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา	๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

เกณฑ์การให้คะแนนสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๐ = ไม่ผ่าน
- ๑ = ผ่าน
- ๒ = ดี
- ๓ = ดีเยี่ยม

๗. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ๑

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม. ๓/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย

อธิบายหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้

ด้านทักษะพิสัย

อ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

ด้านจิตพิสัย

เห็นคุณค่าของการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเปิดวิดีโอทัศน์การอ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพ / ครูอ่านให้นักเรียนฟัง จากนั้นครูนำเสนอว่า นักเรียนเคยได้ยินการอ่านบทร้อยกรองเหล่านี้จากที่ใดบ้าง และหากนักเรียนต้องการอ่านคำประพันธ์เหล่านี้ให้ถูกต้อง ไพเราะ ควรวิธีการอย่างไร
๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า การอ่านบทร้อยกรองให้ถูกต้องและไพเราะ นักเรียนจะต้องศึกษาหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองและฝึกปฏิบัติจนมีความชำนาญ

ขั้นสอน

๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องหลักการอ่านบทร้อยกรอง
๒. นักเรียนสรุปหลักการอ่านบทร้อยกรอง ครูแนะนำเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

๑. ครูถามกระตุ้นความคิดว่า การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองให้ประสบความสำเร็จ ต้องอาศัยพรสวรรค์อย่างเดียวหรือไม่ เพราะเหตุใด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาหลักการอ่านออกเสียงร้อยกรองเพิ่มเติมและแจกบทฝึกอ่านบทร้อยกรองให้อ่านให้คล่องแคล่ว เพื่อนำมาอ่านในชั่วโมงถัดไป

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. วิดีทัศน์การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
๒. ใบความรู้หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

การวัดผลและการประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
จุดประสงค์การเรียนรู้ ๑. อธิบายหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้ ๒. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง ๓. เห็นคุณค่าของการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้	ใช้คำถาม กิจกรรมการอ่านออกเสียง ใช้คำถาม	คำถาม เกณฑ์การประเมิน คำถาม
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๑. ความสามารถในการคิด ๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน

ชั่วโมงที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ๒

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม. ๓/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย

อธิบายหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้

ด้านทักษะพิสัย

อ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

ด้านจิตพิสัย

เห็นคุณค่าของการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

ครูทบทวนเนื้อหาการศึกษาในคาบก่อน จากนั้นครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่การสอนว่าหลังจากที่ได้เรียนรู้หลักการอ่านออกเสียงในคาบก่อนแล้ว วันนี้จะให้นักเรียนได้ฝึกการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ประเภทกลอนสุภาพ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร กลุ่มละ ๑ หน้า
- ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ต่อจากที่แบ่งให้ฝึกอ่านในกลุ่ม ทีละกลุ่ม
- นักเรียนพิจารณาอ่านออกเสียงของแต่ละกลุ่ม

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองให้ถูกต้องเพราะ
- ครูนัดหมายนักเรียนเตรียมตัวเพื่อทดสอบอ่านออกเสียงบทร้อยกรองนอกห้องเรียน

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

- บทร้อยกรองที่ปรากฏตามสื่อสิ่งพิมพ์ทั่วไป
- หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การวัดผลและการประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
จุดประสงค์การเรียนรู้ ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง	การอ่านออกเสียง	เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียง
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๑. ความสามารถในการคิด ๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน

ชั่วโมงที่ ๓ เรื่อง การสรุปเนื้อหาเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๑

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม. ๓/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย

๑. บอกหลักการสรุปเนื้อหาได้
๒. อธิบายเนื้อหาเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้

ด้านทักษะพิสัย

สรุปเนื้อหาเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้

ด้านจิตพิสัย

เห็นประโยชน์ของการสรุปเนื้อหาของเรื่องได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำรูปนางเงือก พระอภัยมณี และนางยักษ์มาให้นักเรียนดู แล้วถามว่ารูปที่เห็นเป็นตัวละครใดและอยู่ในเรื่องอะไร
๒. ครูกล่าวเชื่อมโยง โดยกล่าวว่าการที่จะอธิบายความสัมพันธ์ของตัวละครได้เป็นอย่างดี เราจะต้องสามารถรู้เรื่องราวทั้งหมดและสรุปเนื้อหาทั้งหมดได้

ขั้นสอน

๑. ครูแนะนำหลักการถอดคำประพันธ์และการสรุปเนื้อเรื่อง จากนั้นให้นักเรียนจับคู่ร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ในส่วนที่ได้รับมอบหมาย
๒. นักเรียนนำเสนอเนื้อหาส่วนที่ตนเองสรุปหน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้องและช่วยแก้ไขในส่วนที่ไม่ถูกต้องจนครบทุกคู่
๓. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

ขั้นสรุป

๑. ครูถามนักเรียนว่า การสรุปเนื้อเรื่องมีประโยชน์ต่อการศึกษาวรรณคดีอย่างไร
๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาพระอภัยมณีตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. รูปภาพนางเงือก พระอภัยมณี นางยักษ์
๒. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๓. วรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ฉบับสมบูรณ์

การวัดผลและการประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
<u>จุดประสงค์การเรียนรู้</u> ๑. บอกหลักการสรุปเนื้อหาได้ ๒. อธิบายเนื้อหาเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้ ๓. สรุปเนื้อหาเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้ ๔. เห็นประโยชน์ของการสรุปเนื้อหาของเรื่องได้	ใช้คำถาม ใช้คำถาม ใช้คำถาม ใช้คำถาม	คำถาม คำถาม คำถาม คำถาม
<u>คุณลักษณะอันพึงประสงค์</u> ๑. มีวินัย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน
<u>สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน</u> ๑. ความสามารถในการคิด ๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ๓. ความสามารถในการสื่อสาร	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน แบบประเมิน

ชั่วโมงที่ ๔ เรื่อง การสรุปเนื้อหาเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๒

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม. ๓/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย

อธิบายรายละเอียด พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ได้

ด้านทักษะพิสัย

สรุปเนื้อหาเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ได้

ด้านจิตพิสัย

เห็นประโยชน์ของการสรุปเนื้อหาของเรื่องโดยใช้วิธีการพิจารณาองค์ประกอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอว่า จากการสรุปเนื้อเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ในคาบก่อน นักเรียนใช้หลักการใดในการสรุปเนื้อเรื่อง (คำตอบ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร)
๒. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียนว่า การจะเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น นักเรียนจะต้องเข้าใจและวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องได้

ขั้นสอน

๑. ครูอธิบายองค์ประกอบที่ใช้ในการวิเคราะห์รายละเอียดเรื่อง
๒. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ตามที่ครูได้อธิบาย จากนั้นให้แต่ละกลุ่มบันทึกลงในใบงาน
๓. ครูสุ่มกลุ่มนักเรียนออกมานำเสนอองค์ประกอบเรื่องที่ได้ร่วมกันวิเคราะห์หน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ประกอบของเรื่องที่ได้อธิบาย
๒. ครูและนักเรียนอภิปรายประโยชน์ของการสรุปเรื่อง โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่อง

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสรุปเนื้อหาตามองค์ประกอบ
๒. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักขณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การวัดผลและการประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
จุดประสงค์การเรียนรู้		
๑. อธิบายรายละเอียดพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ได้	ตรวจใบงาน	ใบงาน
๒. บอกประโยชน์ของการสรุปเนื้อหาของเรื่อง โดยใช้วิธีการพิจารณาองค์ประกอบได้	ใช้คำถาม	คำถาม
๓. สรุปเนื้อเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ตามใบงาน	ตรวจใบงาน	ใบงาน เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๖๕

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
<u>คุณลักษณะอันพึงประสงค์</u>		
๑. มีวินัย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
<u>สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน</u>		
๑. ความสามารถในการคิด	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
๓. ความสามารถในการสื่อสาร	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน

ชั่วโมงที่ ๕ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่า เรื่อง พระอภัยมณี

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย

บอกหลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีได้

ด้านทักษะพิสัย

วิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ได้

ด้านจิตพิสัย

ชื่นชมวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- ครูนำเสนอโดยใช้คำถามว่า พระอภัยมณีเป็นผลงานของสุนทรภู่ที่ได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสร ให้เป็นยอดแห่งนิทานคำกลอน นักเรียนคิดว่า เพราะเหตุใดพระอภัยมณีจึงได้รับการยกย่องเช่นนั้น
- ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียนว่า การที่พระอภัยมณีได้รับการยกย่องให้เป็นยอดแห่งนิทานคำกลอน สะท้อนให้เห็นว่าเรื่องพระอภัยมณีจะต้องมีคุณค่าของวรรณคดีที่ดีเด่นจนได้รับการยกย่องดังกล่าว ซึ่งเราจะได้มาร่วมกันพิจารณากันในวันนี้

ขั้นสอน

- ครูแจกใบความรู้เรื่องหลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี จากนั้นจึงอธิบายเนื้อหาให้นักเรียน
- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ ๔ คน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์คุณค่าจากเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านวรรณศิลป์ และด้านสังคมวัฒนธรรม โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำทุก ๆ กลุ่ม

๓. ครูให้ผู้แทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์หน้าชั้นเรียน

๔. ครูใช้คำถามนำการอภิปรายกับนักเรียนว่า จากการวิเคราะห์คุณค่าของเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ที่วรรณคดีสโมสรยกย่องให้พระอภัยมณีเป็น ยอดแห่งนิทานคำกลอน เพราะเหตุใด

ขั้นสรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคุณค่าวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

๒. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การวัดผลและการประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
จุดประสงค์การเรียนรู้ ๑. บอกหลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีได้ ๒. บอกคุณค่าของวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้ ๓. อภิปรายประโยชน์ของการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีได้ ๔. วิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้	ใช้คำถาม ใช้คำถาม ใช้คำถาม ใช้คำถาม	คำถาม คำถาม คำถาม คำถาม
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มีวินัย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๑. ความสามารถในการคิด ๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ๓. ความสามารถในการสื่อสาร	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน แบบประเมิน

ชั่วโมงที่ ๖ เรื่อง การสรุปความรู้และข้อคิด

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม. ๓/๓ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย

บอกข้อคิดจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้

ด้านทักษะพิสัย

สรุปข้อคิดจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้

ด้านจิตพิสัย

เห็นประโยชน์ที่ได้จากเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการสั่งสอนเยาวชนของคนสมัยก่อนมักใช้การเล่านิทานเช่น นิทานอีสป ครูเล่านิทานอีสป ๑ เรื่อง ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่ามีข้อคิดสอนใจอย่างไร
๒. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียนว่า วรรณคดีก็สามารถที่จะสะท้อนข้อคิดสำคัญผ่านเรื่องราวและตัวละครได้ เช่นเดียวกับนิทานที่เราารู้

ขั้นสอน

๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายข้อคิดของเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรในแต่ละกลุ่ม
๒. ผู้แทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อคิดที่ได้จากการอภิปรายภายในกลุ่ม
๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปข้อคิดที่ได้ พร้อมบันทึกลงในสมุด
๔. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดจากเรื่องในการดำเนินชีวิต

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร จากนั้นให้นักเรียนเขียนแล้วนำไปติดป้ายนิเทศ

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. หนังสือนิทานอีสป
๒. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การวัดผลและการประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
<u>จุดประสงค์การเรียนรู้</u> ๑. บอกข้อคิดจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้ ๒. สรุปข้อคิดจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ๓. อธิบายประโยชน์ที่ได้จากเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้	ใช้คำถาม ใช้คำถาม ตรวจใบงาน	คำถาม คำถาม
<u>คุณลักษณะอันพึงประสงค์</u> ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน
<u>สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน</u> ๑. ความสามารถในการคิด ๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ๓. ความสามารถในการสื่อสาร	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน แบบประเมิน

ชั่วโมงที่ ๗ เรื่อง การอ่านและท่องบทอาขยาน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม. ๓/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
 ท ๕.๑ ม. ๓/๔ ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตาม
 ความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย

๑. บอกหลักการอ่านออกเสียงได้
๒. อธิบายหลักการท่องบทอาขยานได้

ด้านทักษะพิสัย

๑. อ่านออกเสียงบทอาขยานได้ถูกต้องตามหลักการอ่านออกเสียง
๒. ท่องบทอาขยานจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้

ด้านจิตพิสัย

เห็นความสำคัญของการท่องอาขยาน

ชั้นนำ

๒. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียนว่า ในการเรียนวรรณคดีที่เป็นบทร้อยกรองนั้น มีบทร้อยกรองที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นบทสำหรับให้นักเรียนท่องอาขยาน ซึ่งเป็นบทที่มีเนื้อหาและความงาม เราควรที่จะได้ฝึกการท่องอาขยานกัน

๑. ครูอ่านทำนองเสนาะบทอาขยานจากเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรให้นักเรียนฟัง ตั้งแต่ “พระโหมยงองค์อภัยมณีนาค ถึง ยิ่งทุกขโหมนัสในฤทัยทวิ”
๒. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มละ ๓ - ๔ คน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกท่องบทอาขยานให้ถูกต้องทั้งเนื้อหาและทำนอง โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้แนะนำ
๓. นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาบทอาขยาน
๔. ให้นักเรียนคัดลายมือบทอาขยานลงสมุดทุกคน
๕. ให้นักเรียนได้อภิปรายกันภายในกลุ่มว่าจะมีวิธีการใดบ้างที่จะช่วยให้ท่องอาขยานดีขึ้นและไพเราะมากยิ่งขึ้น

๑. นักเรียนอ่านบทอาขยานที่ไพเราะที่สุดพร้อม ๆ กันอีกครั้ง
๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนฝึกท่องอาขยานเพิ่มเติมและนัดเวลาในการมาสอบท่องอาขยานนอกเวลาเรียน

หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การวัดผลและการประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
<u>จุดประสงค์การเรียนรู้</u> ๑. อ่านออกเสียงบทอาขยานได้ถูกต้องตาม หลักการอ่านออกเสียง ๒. ท่องบทอาขยานจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	ประเมินการอ่านออกเสียง ประเมินการท่องอาขยาน	แบบประเมิน แบบประเมิน
<u>คุณลักษณะอันพึงประสงค์</u> ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน
<u>สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน</u> ๑. ความสามารถในการสื่อสาร ๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน

ชั่วโมงที่ ๘ เรื่อง การวิจารณ์ความสมเหตุสมผลและประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม. ๓/๗ วิจารณ์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง

ท ๑.๑ ม. ๓/๘ ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่มาสืบค้นเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย

อธิบายความสมเหตุสมผลได้

ด้านทักษะพิสัย

๑. วิเคราะห์รายละเอียดเรื่องตามความสมเหตุสมผล และลำดับความได้

๒. วิจารณ์เรื่องตามความสมเหตุสมผล การลำดับความ ความเป็นไปได้ ประเมินความถูกต้องของข้อมูลได้

ด้านจิตพิสัย

เห็นประโยชน์การพิจารณาความสมเหตุสมผล และการลำดับความ ความเป็นไปได้และประเมินความถูกต้องของข้อมูล

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

๑. ครูยกตัวอย่างข้อความโฆษณา เช่น ทุ่งเท้าตราแมว สวมใส่แล้วไม่ต้องซัก และผักสดปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่ปลอดภัย จากนั้นให้นักเรียนบอกถึงสาเหตุเหตุผลและความเป็นไปได้
๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียนว่า การรับสารหรือเรื่องราว ผู้รับสารจำเป็นต้องรู้ว่าสารที่ได้รับมีความสาเหตุเหตุผล มีการลำดับความที่ดี และมีความเป็นไปได้หรือไม่

ขั้นสอน

๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน อ่านเรื่อง มองโฆษณาอย่างวรรณกรรม จากนั้นร่วมกันวิเคราะห์ วิเคราะห์สาเหตุเหตุผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง
๒. ตัวแทนนักเรียนนำเสนอความคิดเห็นของกลุ่มหน้าชั้นเรียน
๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความคิดเห็นที่แต่ละกลุ่มวิเคราะห์

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์สาเหตุเหตุผล การลำดับความ ความเป็นไปได้ และความถูกต้องของข้อมูล

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

หนังสือเรียนวิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การวัดผลและการประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
จุดประสงค์การเรียนรู้		
๑. อธิบายเรื่องอ่านตามสาเหตุเหตุผลได้	ใช้คำถาม	คำถาม
๒. วิเคราะห์รายละเอียดเรื่องตาม สาเหตุเหตุผล และลำดับความได้	ตรวจใบงาน	ใบงาน
๓. วิเคราะห์เรื่องตามสาเหตุเหตุผล และลำดับความได้	ตรวจใบงาน	ใบงาน
๔. เห็นประโยชน์พิจารณาสาเหตุเหตุผล และการลำดับความของเรื่อง	ใช้คำถาม	คำถาม

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
<u>คุณลักษณะอันพึงประสงค์</u>		
๑. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
๓. รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
<u>สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน</u>		
๑. ความสามารถในการคิด	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
๓. ความสามารถในการสื่อสาร	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน

ชั่วโมงที่ ๙ - ๑๐ เรื่องการเขียนคำขวัญ

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม. ๓/๒ เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย

บอกหลักการเขียนคำขวัญได้

ด้านทักษะพิสัย

เขียนคำขวัญในหัวข้อที่กำหนดให้ได้

ด้านจิตพิสัย

๑. เห็นประโยชน์ของการใช้คำขวัญ

๒. มีมารยาทในการเขียน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนข้อคิดที่ได้จากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร จากนั้นจึงกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า นอกจากเรานำข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เราควรที่จะสามารถสื่อสารไปยังผู้อื่นได้ เช่น การเขียนคำขวัญ

ขั้นสอน

๑. ครูอธิบายหลักการเขียนคำขวัญให้กับนักเรียน

๒. ให้นักเรียนจับคู่ จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันเขียนคำขวัญสั้น ๆ

๓. ให้นักเรียนออกมาเขียนคำขวัญที่ช่วยกันแต่งที่หน้าชั้นเรียน จากนั้นให้ครูวิจารณ์คำขวัญของนักเรียน

๔. ครูให้นักเรียนเขียนคำขวัญณรงค์ให้ตระหนักหรือเชิญชวนในเรื่องต่อไปนี้ คนละ ๑ คำขวัญ

- การปลูกต้นไม้
- การอ่านหนังสือ
- การใช้น้ำอย่างเห็นคุณค่าและประหยัด
- การใช้ไฟฟ้าอย่างเห็นคุณค่าและประหยัด
- การมีน้ำใจในการใช้ถนนหรือปฏิบัติตามกฎจราจร

๕. ครูตรวจผลงานการเขียนคำขวัญ

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันเลือกคำขวัญที่ดีที่สุดติดป้ายนิเทศในห้องเรียน

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

ห้องสมุด

การวัดผลและการประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
<u>จุดประสงค์การเรียนรู้</u>		
๑. บอกหลักการเขียนคำขวัญได้	ใช้คำถาม	คำถาม
๒. เขียนคำขวัญที่สร้างสรรค์ได้	ตรวจคำขวัญ	กิจกรรมเขียนคำขวัญ
๓. เห็นประโยชน์ของการใช้คำขวัญ	ใช้คำถาม	คำถาม
<u>คุณลักษณะอันพึงประสงค์</u>		
๑. มีวินัย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
<u>สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน</u>		
๑. ความสามารถในการคิด	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน

ชั่วโมงที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม. ๓/๖ เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย

อธิบายหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นได้

ด้านทักษะพิสัย

เขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องตามหลักการเขียนแสดงความคิดเห็น

ด้านจิตพิสัย

ตระหนักถึงความสำคัญของการเขียนแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูทอองบทประพันธ์

“คือน้ำผึ้งคือน้ำตาคือยาพิษ คือหยาดน้ำอมฤตอันชื่นชุ่ม

คือเกสรดอกไม้คือไฟรม คือความกลุ้มคือความฝันนั้นแหละรัก

๒. ครูนำสนทนาเรื่องความรักว่า รักคืออะไร

๓. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า การแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสารความคิดให้กับผู้อื่น ซึ่งสามารถส่งสารได้หลายทางโดยเฉพาะการเขียนแสดงความคิดเห็น

ขั้นสอน

๑. ครูแจกใบความรู้เรื่องหลักการเขียนแสดงความคิดเห็น จากนั้นครูอธิบายรายละเอียดให้นักเรียนเข้าใจ

๒. ครูให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างเรื่อง “รักใดควรไฝหา” จากหนังสือเรียนวิวิธภาษา

๓. ครูและนักเรียนร่วมกันวิจารณ์การเขียนแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน

๔. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นข่าวเรื่องการสอบ pissa จากหนังสือพิมพ์

๕. ครูตรวจผลงาน

ขั้นสรุป

๑. ครูคัดเลือกงานเขียนแสดงความคิดเห็นที่น่าสนใจ ดัดป้ายนิเทศในห้องเรียน

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. ใบความรู้เรื่องหลักการเขียน แสดงความคิดเห็น

๒. ตัวอย่างงานเขียนแสดงความคิดเห็น

๓. ข่าวจากหนังสือพิมพ์

การวัดผลและการประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
จุดประสงค์การเรียนรู้ ๑. อธิบายหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นได้ ๒. เขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องตามหลัก การเขียนแสดงความคิดเห็น ๓. ตระหนักถึงความสำคัญของการเขียนแสดง ความคิดเห็น	ใช้คำถาม ตรวจใบงาน ใช้คำถาม	คำถาม ใบงาน คำถาม
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๑. ความสามารถในการคิด ๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน

ชั่วโมงที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์และเขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งจากเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม. ๓/๘ วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท ๒.๑ ม. ๓/๖ เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย

อธิบายหลักการวิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

ด้านทักษะพิสัย

วิเคราะห์เรื่องที่อ่านและแสดงความคิดเห็นโต้แย้งได้

เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

ด้านจิตพิสัย

เห็นคุณค่าของการวิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านได้

มีมารยาทในการเขียน

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

๑. ครูนำเสนอว่า หากเรื่องที่นักเรียนอ่านมีเนื้อหาที่นักเรียนคิดว่าไม่สมเหตุสมผล หรือขัดแย้งกับความรู้สึกนึกคิดของนักเรียน นักเรียนจะกล้าแสดงความคิดเห็นโต้แย้งหรือไม่ เพราะเหตุใด
๒. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียนว่า การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ เราอาจจะได้พบเนื้อหาทั้งส่วนที่เราเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ดังนั้นนักเรียนจึงต้องใช้ความรู้ที่ศึกษามาในชั่วโมงที่แล้วมาวิเคราะห์ เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งต่อเรื่องที่ได้ศึกษาในชั่วโมงนี้

ขั้นสอน

๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน อ่านเรื่องที่เรียกว่าก้าวหน้า
๒. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์บทความเรื่องที่เรียกว่าก้าวหน้า ว่าเป็นเรื่องที่แสดงข้อคิดที่คนเรามีมุมมองหรือความคิดเห็นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดแตกต่างกันได้ตามพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และความต้องการของแต่ละคน ประเด็นความก้าวหน้าจึงมีหลายมุมมอง
๓. ครูสุ่มนักเรียน ๓ คน ให้ออกมาพูดถึงความก้าวหน้าในความคิดของตนเองทีละคน
๔. ให้นักเรียนเลือกเขียนโต้แย้งกับ ลักษณะ วิเคราะห์ ผู้เขียน คนใดคนหนึ่งเพียงคนเดียว บอกถึงความคิดเรื่องความก้าวหน้าของตนเองด้วย

ขั้นสรุป

ครูปรับปรุงการเขียนโต้แย้งของนักเรียนแต่ละคนให้เหมาะสม จัดรวมเล่มอย่างสวยงาม

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. ใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์และเขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง
๒. หนังสือเรียนวิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การวัดผลและการประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
จุดประสงค์การเรียนรู้ ๑. อธิบายหลักการวิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็น ได้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ ๒. วิเคราะห์เรื่องที่อ่านและแสดงความคิดเห็น ได้แย้งได้ ๓. เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่านได้ ๔. เห็นคุณค่าของการวิเคราะห์เพื่อแสดง ความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านได้	ใช้คำถาม ใช้คำถาม ประเมินการเขียน ใช้คำถาม	คำถาม คำถาม แบบประเมินการเขียน คำถาม
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๑. ความสามารถในการคิด ๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ๓. ความสามารถในการสื่อสาร	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน แบบประเมิน

ชั่วโมงที่ ๑๓ เรื่อง หลักการพูดโน้มน้าวใจ ๑

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม. ๓/๕ พูดโน้มน้าวโดยนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย

อธิบายหลักการพูดโน้มน้าวใจได้

ด้านทักษะพิสัย

จำแนกหลักการพูดโน้มน้าวใจได้ถูกต้อง

ด้านจิตพิสัย

ตระหนักถึงความสำคัญของการพูดโน้มน้าวใจ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง “มองโฆษณาอย่างวรรณกรรม” วิเคราะห์การใช้ภาษาในการโน้มน้าว
๒. ให้นักเรียนดูวีดิทัศน์การพูดโน้มน้าวใจ เพื่อให้เห็นรูปแบบการพูดโน้มน้าวใจ

ขั้นสอน

๑. ครูแจกใบความรู้เรื่องหลักการพูดโน้มน้าวใจให้กับนักเรียน จากนั้นครูอธิบายรายละเอียด
๒. นักเรียนคิดหาหัวข้อเรื่องที่ต้องการแล้วร่างบทพูดรายบุคคล ใช้เวลาประมาณ ๒ นาที

ขั้นสรุป

๑. นักเรียนฝึกซ้อมบทพูดตามที่ร่างไว้
๒. ครูชี้แจงและนัดหมายให้นักเรียนเตรียมบทพูดเพื่อพูดโน้มน้าวในช่วงพักต่อไป

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. ใบความรู้เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ
๒. วีดิทัศน์การพูดโน้มน้าวใจ

การวัดผลและการประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
<u>จุดประสงค์การเรียนรู้</u>		
๑. อธิบายหลักการพูดโน้มน้าวได้	ใช้คำถาม	คำถาม
๒. เขียนร่างบทพูดโน้มน้าวได้ถูกต้อง	การประเมิน	แบบประเมิน
๓. ตระหนักถึงความสำคัญของการพูดโน้มน้าวใจ	ใช้คำถาม	คำถาม
<u>คุณลักษณะอันพึงประสงค์</u>		
๑. มีวินัย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
๒. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
<u>สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน</u>		
๑. ความสามารถในการคิด	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน

ชั่วโมงที่ ๑๔ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ ๒

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม. ๓/๕ พูดโน้มน้าวโดยนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย

อธิบายหลักการพูดโน้มน้าวได้

ด้านทักษะพิสัย

พูดโน้มน้าวได้ถูกต้องตามหลักการพูดโน้มน้าวใจ

ด้านจิตพิสัย

มีมารยาทในการพูดโน้มน้าว

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

ครูทบทวนหลักการพูดโน้มน้าวใจที่ได้เรียนไปในคาบที่ผ่านมา จากนั้นครูจึงกล่าวเชื่อมโยงโดยกล่าวว่า จากการที่ได้ศึกษาหลักการพูดแล้วสิ่งที่สำคัญคือการได้ลองฝึกพูดโน้มน้าวจริง

ขั้นสอน

๑. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๕ คน เลือกหัวหน้ากลุ่มเพื่อดำเนินการให้เพื่อนในกลุ่มพูดโน้มน้าวใจ สมาชิกในกลุ่มประเมินการพูดโน้มน้าวใจ แนะนำเพิ่ม
๒. คัดเลือกผู้ที่พูดได้น่าเชื่อถือที่สุดในแต่ละกลุ่ม ออกมาพูดโน้มน้าวใจหน้าชั้นเรียน
๓. นักเรียนวิจารณ์การพูดโน้มน้าวใจตัวแทนกลุ่ม

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปประโยชน์ของการพูดโน้มน้าวใจ และให้แต่ละคนไปฝึกเพิ่มเติม

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. รายการพูดทางสถานีโทรทัศน์
๒. รายการพูดทาง Youtube

การวัดผลและการประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
<u>จุดประสงค์การเรียนรู้</u> ๑. อธิบายหลักการพูดโน้มน้าวได้ ๒. บอกประโยชน์ของการพูดโน้มน้าวได้ ๓. พูดโน้มน้าวได้ถูกต้องตามหลักการพูดโน้มน้าวใจ ๔. มีมารยาทในการพูดโน้มน้าว	ใช้คำถาม ใช้คำถาม การพูดโน้มน้าวใจ การพูดโน้มน้าวใจ	คำถาม คำถาม กิจกรรมการพูดโน้มน้าวใจ กิจกรรมการพูดโน้มน้าวใจ
<u>คุณลักษณะอันพึงประสงค์</u> ๑. มีวินัย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน
<u>สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน</u> ๑. ความสามารถในการคิด ๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ๓. ความสามารถในการสื่อสาร	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน แบบประเมิน แบบประเมิน

ชั่วโมงที่ ๑๕ - ๑๖ เรื่อง คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

ตัวชี้วัด ท ๔.๑ ม. ๓/๑ จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย

อธิบายลักษณะคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยได้

ด้านทักษะพิสัย

จำแนกคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยแต่ละประเภทได้

ด้านจิตพิสัย

เห็นประโยชน์ของการใช้คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำบัตรคำภาษาต่างประเทศที่ใช้อยู่ในภาษาไทยมาให้ให้นักเรียนทายว่ามาจากภาษาใด
๒. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนวิเคราะห์หว่า ทำไมจึงต้องใช้ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

ขั้นสอน

๑. ครูแจกเอกสารเรื่องคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย จากนั้นอธิบายรายละเอียดให้นักเรียนเข้าใจ
๒. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ ๕ คน ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายว่าคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ประเภทต่าง ๆ มีลักษณะอย่างไร

๓. ครูใช้เกมคำถามทดสอบความเข้าใจของนักเรียน

ขั้นสรุป

๑. ครูให้นักเรียนเล่นเกมทายคำภาษาต่างประเทศ ให้คะแนนเป็นกลุ่ม
๒. ครูนำอภิปรายถึงประโยชน์การใช้คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

ใบความรู้เรื่อง คำต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

การวัดผลและการประเมินผล

การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
จุดประสงค์การเรียนรู้		
๑. อธิบายลักษณะคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยแต่ละได้	ใช้คำถาม	คำถาม
๒. จำแนกคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยแต่ละประเภทได้	ใช้คำถาม	คำถาม
๓. เห็นประโยชน์ของการใช้คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย	ใช้คำถาม	คำถาม
คุณลักษณะอันพึงประสงค์		
๑. มีวินัย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
๒. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน		
๑. ความสามารถในการคิด	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน
๓. ความสามารถในการสื่อสาร	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(.....)
วันที่ เดือน พ.ศ.

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๑. ความหมายของการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง เป็นการอ่านที่มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลินซาบซึ้งในรสของคำประพันธ์ ซึ่งจะต้องอ่านอย่างมีจังหวะ ลีลา และท่วงทำนองตามลักษณะคำประพันธ์แต่ละชนิด

การอ่านบทร้อยกรอง อ่านได้ ๒ แบบ ดังนี้

๑. อ่านออกเสียงธรรมดา เป็นการอ่านออกเสียงพูด ตามปกติเหมือนกับอ่านร้อยแก้ว แต่มีจังหวะวรรคตอน
๒. อ่านเป็นทำนองเสนาะ เป็นการอ่านมีสำเนียงสูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้นเป็นทำนองเหมือนเสียงดนตรี มีการเอื้อนเสียง เน้นสัมผัส ตามจังหวะ ลีลาและท่วงทำนองตามลักษณะบังคับของบทประพันธ์ให้ชัดเจน และเหมาะสม

๒. หลักเกณฑ์ในการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

๑. ศึกษาลักษณะบังคับของคำประพันธ์ เช่น การแบ่งจังหวะจำนวนคำสัมผัสเสียง วรรณยุกต์ เสียงหนักเบา เป็นต้น
๒. อ่านให้ถูกต้องตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์
๓. อ่านออกเสียง ร ล คำควบกล้ำให้ชัดเจน
๔. อ่านออกเสียงดังให้ผู้ฟังได้ยินทั่วถึง ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป
๕. คำที่รับสัมผัสกันต้องอ่านเน้นเสียงให้ชัดเจน ถ้าเป็นสัมผัสนอกต้องทอดเสียงให้มีจังหวะยาวกว่าธรรมดา
๖. มีศิลปะในการใช้เสียง เอื้อนเสียง และทอดจังหวะให้เข้าจนจบบท

๓. ข้อควรคำนึงในการอ่านบทร้อยกรอง

การอ่านบทร้อยกรอง หรือทำนองเสนาะ ให้ไพเราะและประทับใจผู้ฟังมีข้อควรปฏิบัติ ดังนี้

๑. ก่อนอ่านทำนองเสนาะควรรักษาสุขภาพให้ดี มีความพร้อมทั้งกายและใจ จะช่วยให้มั่นใจมากขึ้น
๒. ตั้งสติให้มั่นคง ไม่หวั่นไหว ตื่นเต้น ตกใจ หรือประหม่า ควรมีสมาธิก่อนอ่านและขณะกำลังอ่าน เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด
๓. ก่อนอ่านควรตรวจดูบทอ่านอย่างคร่าว ๆ และรวดเร็วเพื่อพิจารณาคำยาก หรือการผันวรรณยุกต์ และอื่น ๆ
๔. พิจารณาทบทวนที่จะอ่าน เพื่อตัดสินใจ เลือกใส่อารมณ์ในบทอ่านให้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อความ

๕. หมั่นศึกษาและฝึกฝนการอ่านทำนองเสนาะจากผู้รู้เกี่ยวกับกลวิธีต่าง ๆ อยู่เสมอ จึงจะทำให้สามารถอ่านทำนองเสนาะได้อย่างไพเราะ

๔. คุณค่าของการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๑. ผู้ฟังเห็นความงามของบทร้อยกรองที่อ่าน
๒. ผู้ฟังได้รับความไพเราะและเกิดความซาบซึ้ง
๓. เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน
๔. จดจำบทร้อยกรองได้รวดเร็วแม่นยำ
๕. ช่วยกล่อมเกลাজิตใจให้เป็นคนอ่อนโยน
๖. ช่วยสืบทอดวัฒนธรรมในการอ่านทำนองเสนาะไว้เป็นมรดกของชาติ

ใบความรู้ที่ ๒

เรื่อง การท่องบทอาขยาน

๑. ความหมายของการท่องบทอาขยาน

บทอาขยาน คือ บทท่องจำ การเล่า การสวด เรื่อง นิทาน ซึ่งเป็นการท่องจำข้อความหรือคำประพันธ์ที่ชอบบทหรือกรองที่ไพเราะ โดยอาจตัดตอนมาจากหนังสือวรรณคดีเพื่อให้ผู้ท่องจำได้ และเห็นความงามของบทหรือกรองทั้งในด้านวรรณศิลป์ การใช้ภาษา เนื้อหา และวิธีการประพันธ์ สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการแต่งบทหรือกรอง หรือนำไปใช้เป็นข้อมูล ในการอ้างอิง ในการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี

การท่องอาขยานทำได้ ๒ แบบ คือ การอ่านบทอาขยานตามหลักทั่วไปหรือออกเสียงแบบร้อยแก้ว และการอ่านแบบทำนองเสนาะ

๒. หลักการท่องบทอาขยาน

การท่องบทอาขยานส่วนใหญ่เป็นการท่องออกเสียง คือ ผู้ท่องเปล่งเสียงออกมาดัง ๆ ในขณะที่ใช้สายตากวาดไปตามตัวอักษร ยึดหลักการออกเสียงเหมือนหลักการอ่านทั่วไป เพื่อให้การออกเสียงมีประสิทธิภาพควรฝึกฝนดังนี้

- ๑) ฝึกเปล่งเสียงให้ดังพอประมาณ ไม่ตะโกน ควรบังคับเสียง เน้นเสียง ปรับระดับเสียงสูง - ต่ำ ให้สอดคล้องกับจังหวะ สีส่า ท่วงทำนอง และความหมายของเนื้อหาที่อ่าน
- ๒) ท่อง ด้วยเสียงที่ชัดเจน แจ่มใส ไพเราะ มีกระแสวิ่งเดียว ไม่แตกพร่า เปล่งเสียงจากลำคอโดยตรงด้วยความมั่นใจ
- ๓) ท่อง ออกเสียงให้ถูกต้องอักขรวิธีหรือความนิยม และต้องเข้าใจเนื้อหาของบทอาขยานนี้ก่อน
- ๔) ออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ ให้ถูกต้องชัดเจน
- ๕) ท่องให้ถูกต้องจังหวะและวรรคตอน
- ๖) ท่องให้ได้อารมณ์และความรู้สึกตามเนื้อหา

๓. การท่องบทอาขยานเป็นทำนองเสนาะ

การท่องบทอาขยานเป็นทำนองเสนาะช่วยให้บทอาขยานนั้นมีความไพเราะ ผู้ท่องเกิดความสนใจจดจำบทอาขยานได้ดี และสนุกสนานยิ่งขึ้น การฝึกอ่านทำนองเสนาะมีขั้นตอนดังนี้

- ๑) ท่องเป็นร้อยแก้วธรรมดาให้ถูกต้องชัดเจน ตามอักขรวิธีก่อน ทั้ง ร, ล ตัวควบกล้ำ อ่านออกเสียงให้ตรงตามเสียงวรรณยุกต์
- ๒) ท่องให้ถูกต้องจังหวะวรรคตอน การอ่านฉืดวรรคตอนทำให้เสียความ

- ๓) ท่องให้สัมผัสคล้องจองกันเพื่อความไพเราะ
- ๔) ท่องให้ถูกทำนองและลีลาของคำประพันธ์แต่ละชนิด คำประพันธ์แต่ละชนิดจะมีบังคับจำนวนคำสัมผัสหรือคำเอก คำโท แตกต่างกัน การอ่านทำนองเสนาะจึงต้องอ่านให้ถูกท่วงทำนองและลีลาของคำประพันธ์แต่ละชนิด
- ๕) ท่องโดยใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อหาและอ่านพยางค์สุดท้ายของวรรคด้วยการทอดเสียง แล้วปล่อยให้หางเสียงผวนขึ้นจุ่มก

๔. ประโยชน์และคุณค่าของการท่องบทอาขยาน

- ๑) ฝึกความจำ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะมนุษย์ต้องอาศัยความจำ เพื่อเป็นเครื่องมือในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์
- ๒) เป็นการฝึกวินัย เพราะการจะท่องให้จำได้ต้องมีวินัย หมั่นฝึก หมั่นท่องอยู่เสมอ
- ๓) เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- ๔) อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ทางด้านภาษาให้คงอยู่ตลอดไป
- ๕) ได้รับคติสอนใจจาก บทคำประพันธ์ต่าง ๆ ที่ท่อง
- ๖) ทำให้เป็นคนอารมณ์ดี จากความงามของบทประพันธ์ที่ท่อง
- ๗) เพื่อตระหนักในคุณค่าของภาษาไทยและซาบซึ้งในความไพเราะของบทร้อยกรอง
- ๘) เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของกวีไทย
- ๙) เพื่อเป็นพื้นฐานในการแต่งคำประพันธ์
- ๑๐) เพื่อใช้เป็นสื่อถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรม และนำข้อคิดที่เป็นประโยชน์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ใบความรู้ที่ ๓

เรื่อง การเขียนคำขวัญ

“คำขวัญ” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ถ้อยคำที่แต่งขึ้นเพื่อเตือนใจหรือให้เป็นสิริมงคล”

จุดมุ่งหมายในการเขียนคำขวัญ

๑. เพื่อแสดงจุดมุ่งหมาย หรือแนวทางปฏิบัติของกลุ่มบุคคลหรือสถาบันต่าง ๆ เช่น กลุ่มอาชีพต่าง ๆ พรรคการเมืองมูลนิธิ หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น กลุ่มบุคคลหรือสถาบันเหล่านี้จะใช้คำขวัญเป็นหลักยึดเหนี่ยวหรือเตือนใจหมู่คณะของตนหรือเพื่อเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบถึงจุดมุ่งหมายของกลุ่มตนได้ เช่น กาชาดบรรเทาทุกข์ เพื่อความสุขของปวงประชา ดำรวจอยู่ไหน ประชาชนอุ่นใจทั่วกัน ธนาคารน้อมจิตเพื่อนคู่คิด มิตรคู่บ้าน ไทรทัศนช่อง ๑๒ สี ทิวเพื่อคุณ พรรคคนไทย จริงใจพัฒนา
๒. เพื่อเตือนใจให้ตระหนักถึงภัยอันตราย ประโยชน์และ คุณค่า หรือเตือนสติ เตือนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ชาติดูรอต ถ้าปลอดคอร์รัปชัน เมื่อใช้ยาเสพติด ชีวิตรอความตาย ยาบ้าอันตราย คนเสพติด คนขายติดคุก
๓. เพื่อเรียกร้อง เชิญชวนให้เกิดความเชื่อมั่นหรือปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งรักไทย เช่น นิยมไทย ร่วมใจใช้ของไทยทำ มุ่งประหยัด เร่งรัดนิยมไทย ร่วมใจส่งออก อ่านหนังสือวันละหน้า เพิ่มคุณค่าแก่ชีวิต สุขกายเป็นนิจ สุขจิตพาเพลิน หมั่นเดินหมั่นวิ่ง ถ้ารักประชาธิปไตย ต้องไปเลือกตั้ง

แนวทางการเขียนคำขวัญ

๑. กำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่าจะสื่อสารในเรื่องใด ให้คล้ายตามหรือปฏิบัติตามในเรื่องใด กำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนเพราะจะส่งผลถึงลักษณะภาษาที่ใช้
๒. เรียบเรียงข้อความที่จะเขียนในลักษณะร้อยแก้ว
๓. เรียบเรียงข้อความร้อยแก้วที่ร่างไว้ ให้เป็นข้อความที่มีสัมผัส เขียนหลาย ๆ ข้อความ เพื่อพิจารณาให้เหลือข้อความที่เหมาะสมที่สุด

หลักในการเขียนคำขวัญ

๑. เขียนให้ตรงจุดมุ่งหมาย

๒. เขียนให้เป็นข้อความสั้น ๆ กระชับรัด มีหลายลักษณะดังนี้

- เป็นกลุ่มคำ เช่น “ไม่มีป่า ไม่มีฝน ไม่มีคน ไม่มีสัตว์”
- เป็นประโยคเพียงประโยคเดียว เช่น “น้ำมันมีน้อยใช้สอยจงประหยัด”
- เป็นประโยคสองประโยคที่มีความสัมพันธ์กันเป็นเหตุเป็นผลกัน เช่น
“เมื่อป่าไม้ถูกทำลาย ความตายจะมาเยือน”

ใบความรู้ที่ ๔

เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น

๑. ความหมายของการเขียนแสดงความคิดเห็น

การเขียนแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนที่ประกอบด้วยข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริง กับการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นนั้นควรมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์

๒. หลักการเขียนแสดงความคิดเห็น

๒.๑ การเลือกเรื่อง ผู้เขียนควรเลือกเรื่องที่เป็นที่สนใจของสังคมหรือเป็นเรื่องที่ทันสมัย อาจเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์หรือข่าวเหตุการณ์ประจำวัน ทั้งนี้ผู้เขียนควรมีความรู้และความเข้าใจเรื่องที่ตนจะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี เพื่อจะแสดงความคิดเห็นได้อย่างลึกซึ้ง

๒.๒ การให้ข้อเท็จจริง ข้อมูลที่เลือกมานั้นจะต้องมีรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ที่มาของเรื่อง ความสำคัญ และเหตุการณ์ เป็นต้น

๒.๓ การแสดงความคิดเห็น ผู้เขียนอาจแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องได้ ๔ ลักษณะ คือ

- ๑) การแสดงความคิดเห็นเพื่อตั้งข้อสังเกต เช่น หัวข้อเรื่อง การเติบโตของธุรกิจ อินเทอร์เน็ต ความนิยมรับประทานอาหารเสริมสุขภาพ เป็นต้น
- ๒) การแสดงความคิดเห็นเพื่อสนับสนุนข้อเท็จจริง เช่น หัวข้อเรื่อง การจัดระเบียบสังคมของร้อยตำรวจเอก ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์ เป็นต้น
- ๓) การแสดงความคิดเห็นเพื่อโต้แย้งข้อเท็จจริง เช่น หัวข้อเรื่อง การกักขฬความอ้วนของวัยรุ่น เป็นต้น
- ๔) การแสดงความคิดเห็นเพื่อประเมินค่า เช่น หัวข้อเรื่อง การวิจารณ์เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนหรือรางวัลซีไรต์

๒.๔ การเรียบเรียง

- ๑) การตั้งชื่อ ควรตั้งชื่อเรื่องให้เร้าความสนใจผู้อ่าน และสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเขียน เพราะชื่อเรื่องเป็นส่วนที่ผู้อ่านจะต้องอ่านเป็นลำดับแรก และเป็นการบอกขอบเขตของเรื่องด้วย
- ๒) การเปิดเรื่อง ใช้หลักการเขียนเช่นเดียวกับการเขียนคำนำ และควรเปิดเรื่องให้น่าสนใจ ชวนให้ผู้อ่านติดตามเรื่องต่อไป

๓) การลำดับเรื่อง ควรลำดับเรื่องให้มีความต่อเนื่องสอดคล้องกันตั้งแต่ต้นจนจบ ไม่ควรเขียนวกไปวนมา เพราะผู้อ่านอาจเกิดความสับสนจนไม่สามารถแยกแยะได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง และส่วนใดเป็นการแสดงความคิดเห็น

๔) การปิดเรื่อง ใช้หลักการเช่นเดียวกับการเขียนสรุป และควรปิดเรื่องให้ผู้อ่านประทับใจ

๒.๕ การใช้ภาษา ควรใช้ภาษาอย่างสละสลวย ชัดเจน ไม่เินยื้อ มีการใช้สำนวนโวหารอย่างเหมาะสมกับเรื่อง นอกจากนั้นยังต้องใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ตรงตามอารมณ์และความรู้สึกของผู้เขียน ทั้งนี้พึงหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่แสดงอารมณ์รุนแรง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงตามมาในภายหลัง

ใบความรู้ที่ ๕

เรื่อง การเขียนโต้แย้ง

๑. ความหมายของการเขียนโต้แย้ง

การเขียนโต้แย้ง เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นลักษณะหนึ่ง โดยมุ่งที่จะโต้แย้งข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนโต้แย้งความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความคิดเห็นในทางสร้างสรรค์ เพื่อสื่อให้ผู้อื่นได้ทราบว่าผู้เขียนมีความคิดเห็นอย่างไร

การเขียนโต้แย้งมักปรากฏในรูปของบทความตามสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร เป็นต้น ซึ่งการเขียนโต้แย้ง หรือการเขียนแสดงความคิดเห็นเชิงโต้แย้งมีหลักการโดยทั่วไปเช่นเดียวกับการเขียนแสดงความคิดเห็น คือ จะต้องประกอบด้วยข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริง และการแสดงความคิดเห็น แต่เนื่องจากการเขียนโต้แย้งเป็นการแสดงความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วย เป็นการแสดงทัศนะที่แตกต่างกันของแต่ละฝ่าย ซึ่งเป็นสิ่งปกติธรรมดาที่จะสามารถพบเห็นได้ในทุกวงการ และเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาในชีวิตประจำวัน และทุกระดับในสังคม

๒. วิธีการเขียนโต้แย้ง

วิธีการเขียนโต้แย้งทำได้โดยทำความเข้าใจในหลักการทั่วไปของการเขียนเชิงโต้แย้งเสียก่อนว่า การเขียนโต้แย้งประกอบด้วยข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและการแสดงความคิดเห็น จากนั้นจึงดำเนินการตามวิธี ดังนี้

- ๑) ตั้งประเด็นที่จะเขียนโต้แย้งว่า จะโต้แย้งในประเด็นใด เช่น ประเด็นที่เกี่ยวกับนโยบาย วิธีการ ข้อเท็จจริง คุณค่า เป็นต้น
- ๒) ระบุหรือชี้ให้เห็นจุดด้อยและความผิดพลาดของสิ่งหรือเรื่องที่จะโต้แย้ง
- ๓) หาเหตุผลและข้อสนับสนุนความคิดของตน
- ๔) เรียบเรียงให้เป็นภาษาของตนเองที่เข้าใจง่าย กระชับ รัดกุม และใช้คำที่มีพลังในการกระตุ้นให้เกิดความคิดเห็นคล้อยตาม

๓. ข้อพึงระวังในการเขียนโต้แย้ง

ในการเขียนโต้แย้งมีข้อพึงระวัง ดังนี้

- ๑) ควรเขียนโต้แย้งด้วยเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์
- ๒) การเขียนเชิงโต้แย้งควรเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลาย หรือเป็นเรื่องเพื่อผื่นที่เป็นไปไม่ได้
- ๓) การเขียนไม่ควรเขียนให้เกิดความแตกแยก หรือขัดแย้งรุนแรง ลูกกลามบานปลายหรือกระทบกระเทือน

๔. มารยาทในการเขียนโต้แย้ง

มารยาทในการเขียนโต้แย้ง มีดังนี้

- ๑) จะต้องมีความเที่ยงธรรม จริงใจ ไม่เสแสร้ง หรือมีเจตนาอื่นเคลือบแคลง
- ๒) ไม่ใช่ข้อมูลที่บิดเบือน หรืออ้างอิงข้อมูลที่ปราศจากหลักฐานความเป็นจริง อันจะทำให้ผู้อื่นเสียหาย หรือทำให้เกิดการเข้าใจผิด
- ๓) ใช้ภาษาที่สุภาพ ไม่เขียนส่อเสียด หรือดูหมิ่นผู้อื่น

ใบความรู้ที่ ๖

เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ

๑. ความหมายของการพูดโน้มน้าวใจ

การพูดโน้มน้าวใจ หมายถึง การพูดเชิญชวน เกี้ยยกล่อม ชักจูงให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อถือ ศรัทธา มีความคิดเห็น คล้อยตาม และปฏิบัติตาม เช่น การพูดโฆษณา การพูดหาเสียง การพูดเชิญชวนให้ปฏิบัติตาม การพูดชักจูงให้ เปลี่ยนแปลงทัศนคติ การพูดปลุกเร้าให้เกิดปฏิกิริยาต่าง ๆ ผู้พูดที่ดีย่อมจะพูดโน้มน้าวใจให้ผู้ฟังเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และความเชื่อไปในทางที่ดีอันจะเป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม โดยการใช้ความสามารถในการพูดชี้แนะให้ผู้ฟังเห็น สิ่งดีงาม ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งนั้น และช่วยกันรักษาส่งที่สิ่งดีงามนั้นไว้ เช่น พูดเชิญชวนให้รักภาษาไทย ใช้ภาษาไทย ให้ถูกต้อง พูดให้หันมานิยมรับประทานอาหารไทยแทนอาหารฟาสต์ฟูดของต่างชาติ พูดแนะนำให้เห็นความสำคัญของการเกณฑ์ทหารเพื่อรับใช้ชาติ

การพูดโน้มน้าวใจให้ผู้ฟังเชื่อถือหรือกระทำตามนั้น ควรจะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจหรือความยินยอม พร้อมใจของผู้ฟัง มิใช่การบีบบังคับหรือการใช้อุบายอย่างอื่น เช่น แจกเงินให้รางวัลหรือการข่มขู่ ทั้งนี้เพราะความเชื่อ ที่ถูกบังคับให้เชื่อหรือทำตามนั้น เป็นความเชื่อที่อยู่ได้ไม่นาน ย่อมสลายหายไปเมื่อขาดแรงจูงใจ การพูดโน้มน้าวใจที่ ดีและมีประสิทธิภาพจึงไม่ควรบังคับ แต่จะต้องพูดให้ผู้ฟังตระหนักถึงความเป็นจริง แล้วเกิดความเชื่อถือที่จะกระทำ ตามด้วยความสมัครใจ

๒. กลวิธีการโน้มน้าวใจ

๑) แสดงให้เห็นความหนักแน่นของเหตุผล

การแสดงผลเป็นส่วนหนึ่งในการจูงใจ ซึ่งสามารถดึงดูดความสนใจทำให้เกิดความเชื่อถือและ คล้อยตามได้ การให้เหตุผลจะต้องสมเหตุสมผล

๒) เร้าให้เกิดความรู้สึกหรืออารมณ์ร่วมกัน

บุคคลที่มีความรู้สึกหรือมีอารมณ์ร่วมกัน เป็นแรงผลักดันสำคัญของมนุษย์ที่จะนำไปสู่เป้าหมาย หรือประสบผลสำเร็จร่วมกัน

๓) แสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของผู้โน้มน้าวใจ

บุคลิกภาพหรือชื่อเสียงของผู้พูดเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ทำให้การโน้มน้าวใจสัมฤทธิ์ผล

๔) เสนอแนะเพื่อโน้มน้าวใจ

การโน้มน้าวใจโดยการเสนอแนะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ฟัง ผู้อ่าน ใช้ความคิดก่อนที่จะเชื่อถือ หรือ กระทำตาม

๓. ภาษาเพื่อการโน้มน้าวใจ

- ๑) ผู้โน้มน้าวใจควรใช้ภาษาที่มีน้ำเสียงในเชิงเสนอแนะ ขอร้อง วิงวอน ไร้ใจ โดยคำนึงถึงจังหวะและความนุ่มนวล
- ๒) ผู้พูด ต้องหาวิธีโน้มน้าวใจคนฟังให้เอนเอียงมาฝ่ายตน ให้ผู้ฟังเกิดศรัทธา ไม่ควรใช้คำพูดและน้ำเสียงเด็ดขาด แข็งกระด้าง หรือกล่าวตรงไปตรงมาในเชิงตำหนิ ไม่ควรใช้น้ำเสียงในลักษณะของคำสั่งหรือการแสดงอำนาจ ซึ่งจะกระทบกระเทือนใจผู้รับสาร ทำให้การโน้มน้าวใจไม่บรรลุผลตามต้องการ

๔. มารยาทในการพูดโน้มน้าวใจ

- ๑) ให้ความสนใจต่อผู้ฟังและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้ฟังอย่างจริงจัง
- ๒) สร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟังด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส
- ๓) เป็นนักฟังที่ดี ก่อนพูดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้ฟังให้มากที่สุด และนำข้อมูลที่ผู้ฟังสนใจมาประกอบการพูด
- ๔) ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าเป็นคนสำคัญหรือชี้จุดเด่นในตัวผู้ฟัง (พองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ, ๒๕๕๔ : ๑๔๔)

ใบความรู้ที่ ๗

เรื่อง หลักการจำแนกคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

๑. วิธีสังเกตคำบาลี

๑) สังเกตจากพยัญชนะตัวสะกดและตัวตาม

ตัวสะกด คือ พยัญชนะที่ประกอบอยู่ข้างท้ายคำ ตัวตามคือพยัญชนะที่ตามหลังตัวสะกด เช่น ทุกข์ สัจจะ สัตย์ ตัวสะกด คือ ก, จ, ต ตัวตาม คือ ข, จ, ย เป็นต้น คำในภาษาบาลีจะต้อง มีตัวสะกดและตัวตามเสมอ โดยดูจากพยัญชนะบาลี มี ๓๓ ตัว แบ่งออกเป็นวรรคดังนี้

แถวที่	๑	๒	๓	๔	๕
วรรค กะ	ก	ข	ค	ฌ	ง
วรรค จะ	จ	ฉ	ช	ณ	ญ
วรรค ฐะ	ฎ	ฏ	ท	ฒ	ณ
วรรค ตะ	ด	ธ	ท	ธ	น
วรรค ปะ	ป	ผ	พ	ภ	ม
เศษวรรค	ย ร ล ว ส ห ฬ ° (อัง)				

มีหลักสังเกตดังนี้

- พยัญชนะตัวที่ ๑, ๓, ๕ เป็นตัวสะกดได้เท่านั้น (ต้องอยู่ในวรรคเดียวกัน)
 - ถ้าพยัญชนะตัวที่ ๑ สะกด ตัวที่ ๑ หรือตัวที่ ๒ เป็นตัวตามได้ เช่น สักกะ ทุกข สัจ ปังณิม สัตต หัตถ บุปผา เป็นต้น
 - ถ้าพยัญชนะตัวที่ ๓ สะกด ตัวที่ ๓ หรือ ๔ เป็นตัวตามได้ในวรรคเดียวกัน เช่น อัคคี พยัคฆ์ วิชา อธิมา พุทธ คพภ (ครรรภ)
 - ถ้าพยัญชนะตัวที่ ๕ สะกด ทุกตัวในวรรคเดียวกันตามได้ เช่น องค์ สังข์ สงฆ์ สัมปทาน สัมผัส สัมพันธ์ สมภาร เป็นต้น
 - พยัญชนะบาลี ตัวสะกดตัวตามจะอยู่ในวรรคเดียวกันเท่านั้นจะข้ามไปวรรคอื่นไม่ได้
- ๒) สังเกตจากพยัญชนะ “ฟ” จะมีใช้ในภาษาบาลีในไทยเท่านั้น เช่น จุฬา ครุฬ อาสาฬห วิฬาร์ โอฬาร พาฬ เป็นต้น

- ๓) สังเกตจากตัวตามในภาษาบาลี จะมาเป็นตัวสะกดในภาษาไทยโดยเฉพาะวรรณ ฏ และวรรณคอื่น ๆ บางตัวจะตัดตัวสะกดออกเหลือแต่ตัวตามเมื่อนำมาใช้ในภาษาไทย เช่น

บาลี	ไทย	บาลี	ไทย
รัฐ	รัฐ	อัฐิ	อัฐิ
ทิจิ	ทิจิ	วิคคณะ	วิคคณะ
ปัญญ	บุญ	วิชชา	วิชา
สัตต	สัต	เวชช	เวช
กัจจ	กัจ	เขตต	เขต
นิสสิต	นิสิต	นิสสัย	นิสัย

ยกเว้นคำโบราณที่นำมาใช้แล้วไม่ตัดรูปคำซ้ำออก เช่น ศัพท์ทางศาสนา ได้แก่ วิปัสสนา จิตตวิสุทธิ กิจจะลักษณะ เป็นต้น

๒. วิธีสังเกตคำสันสกฤต

- ๑) พยัญชนะสันสกฤต มี ๓๕ ตัว คือ พยัญชนะบาลี ๓๓ ตัว + ๒ ตัว คือ ศ, ษ ฉะนั้นจึงสังเกตจากตัว ศ, ษ จะเป็นภาษาสันสกฤต เช่น กษัตริย์ ศึกษา เกษียร พฤกษ์ ศีรษะ เป็นต้น ยกเว้นคำไทยบางคำที่เขียนด้วยพยัญชนะทั้ง ๒ ตัวนี้ เช่น สอก สึก สอ เส้า สก ดาษ กระดาษ ฝรั่งเศส ผิดาษ ฯลฯ
- ๒) ไม่มีหลักการสะกดแน่นอน ภาษาสันสกฤต ตัวสะกดตัวตามจะอยู่ข้ามวรรคกันได้ ไม่กำหนดตายตัว เช่น อัปสร เกษตร ปรัชญา อักษร เป็นต้น
- ๓) สังเกตจากสระ สระในภาษาบาลี มี ๘ ตัว คือ อะ อา อิ อี อุ ู เอ โอ ส่วนสันสกฤต คือ สระภาษาบาลี ๘ ตัว + เพิ่มอีก ๖ ตัว คือ สระ ฤ ฦ ภา ภา ไอ เอา ถ้ามีสระเหล่านี้อยู่และสะกดไม่ตรงตามมาตราจะเป็นภาษาสันสกฤต เช่น ตถุณมัย ไอศวรรย์ เสาร์ ไพรชณีย์ ฤาษี คฤหาสน์ เป็นต้น
- ๔) สังเกตจากพยัญชนะควบกล้ำ ภาษาสันสกฤตมักจะมีคำควบกล้ำข้างท้าย เช่น จักร อัคร บุตร สตรี ศาสตร์ อาทิตย์ จันทร เป็นต้น
- ๕) สังเกตจากคำที่มีคำว่า “เคราะห์” มักจะเป็นภาษาสันสกฤต เช่น เคราะห์ พิเคราะห์ สังเคราะห์ อนุเคราะห์ เป็นต้น
- ๖) สังเกตจากคำที่มี “ท” อยู่ เช่น จุฑา กริชา ครุฑ มณเฑียร จันฑาล เป็นต้น
- ๗) สังเกตจากคำที่มี “รร” อยู่ เช่น สรรค์ ธรรม์ วรรณ บรรพต ภรรยา บรรณารักษ์ มรยาท กรรม ทรรคนะ สรรพ เป็นต้น

๓. การสังเกตคำภาษาเขมร

- ๑) คำไทยที่มาจากภาษาเขมรมักใช้พยัญชนะ จ ญ ร ล สะกด เช่น เผด็จ สมเด็จ เติร์ (เดิน) ถวิล ชาญ
- ๒) คำไทยที่มาจากภาษาเขมรมักเป็นคำควบกล้ำและเป็นคำมากพยางค์ เช่น ขลาด โขมด โขนง เสวย ไถง กระป๋อง
- ๓) คำไทยที่มาจากภาษาเขมรมักใช้ บัง บั่น บำ แทน บ เช่น
 - บัง บังคับ บังคม บังเหียน บังเกิด บังคล บังอาจ
 - บั่น บั่นได บั่นโดย บั่นเดิน บั่นดาล บั่นลือ
 - บำ บำเพ็ญ บำบัด บำเหน็จ บำบวง
- ๔) คำไทยที่มาจากภาษาเขมรโดยแผลงคำมีหลายพวก
 - ข แผลงเป็น กระ เช่น ขตาน เป็น กระดาน ขจอก เป็น กระจอก
 - ผ แผลงเป็น ประ ผสม - ประสม ผจัญ - ประจัญ
 - ประ แผลงเป็น บรรร ประหม เป็น บรรรหม ประจุ - บรรจุ
- ๕) คำไทยที่มาจากภาษาเขมรที่เป็นคำโดด เช่น แข โลด เดิน นัก อวย ศก เลิก

๔. หลักการสังเกตคำภาษาไทยที่มาจากภาษาจีน

- ๑) นำมาเป็นชื่ออาหารการกิน เช่น ก๋วยเตี๋ยว เต้าทึง แป๊ะซะ ฉะก๊วย จับฉ่าย
- ๒) เป็นคำที่เกี่ยวกับสิ่งของเครื่องใช้ที่เรารับมาจากชาวจีน เช่น ตะหลิว ตัก แก้วอี้
- ๓) เป็นคำที่เกี่ยวกับการค้าและการจัดระบบทางการค้า เช่น เจ่ง บ่วย หุ่น ห้าง
- ๔) เป็นคำที่ใช้วรรณยุกต์ตรี จัตวา เป็นส่วนมาก เช่น กวยจ๊ับ กุ้ย เก้ เก๊ก ก่ง ตุ่น

๕. การยืมคำภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทย

- ๑) การทับศัพท์ โดยการถ่ายเสียงและถอดตัวอักษร คำยืมจากภาษาอังกฤษ โดยวิธีการทับศัพท์มีจำนวนมาก คำบางคำราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติศัพท์เป็นคำไทยแล้ว แต่คนไทยนิยมใช้คำทับศัพท์มากกว่า เพราะเข้าใจง่าย สื่อสารได้ชัดเจน เช่น (game - เกม, graph - กราฟ, cartoon - การ์ตูน)
- ๒) การบัญญัติศัพท์ เป็นวิธีการยืมคำ โดยรับเอาเฉพาะความคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาแล้วสร้างคำขึ้นใหม่ ซึ่งมีเสียงแตกต่างไปจากคำเดิม โดยเฉพาะศัพท์ทางวิชาการจะใช้วิธีการนี้มาก ผู้ที่มีหน้าที่บัญญัติศัพท์ภาษาไทยแทนคำภาษาอังกฤษ คือ ราชบัณฑิตยสถาน เช่น airport - สนามบิน, globalization - โลกาภิวัตน์
- ๓) การแปลศัพท์ วิธีการนี้จะต้องใช้วิธีการคิดแปลเป็นคำภาษาไทยให้มีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษ แล้วนำคำนั้นมาใช้สื่อสารในภาษาไทยต่อไป ดังตัวอย่างเช่น blackboard - กระดานดำ, enjoy - สนุก

ใบงานที่ ๑

เรื่อง การสรุปเนื้อเรื่องตามองค์ประกอบ

๑. ชื่อเรื่อง

๒. จุดมุ่งหมายในการแต่ง

๓. ลักษณะคำประพันธ์

๔. เนื้อเรื่องย่อ

.....

.....

.....

.....

๕. กลวิธีในการแต่ง

- การใช้ถ้อยคำ

.....

.....

- โวหารภาพพจน์

.....

.....

๖. คุณค่าของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

๗. การนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

.....

.....

.....

.....

กลุ่ม..... ม. ๓/.....

ใบงานที่ ๒

เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

๑. ด้านเนื้อหา

- สารการประพันธ์

.....

- การวางโครงเรื่อง

.....

- วิธีการประพันธ์

.....

๒. ด้านวรรณศิลป์

- ความไพเราะจากการใช้ถ้อยคำ

.....

.....

- ความไพเราะจากกวีโวหาร

.....

.....

๓. ด้านสังคมและวัฒนธรรม

- คุณค่าต่อผู้อ่าน

.....

- คุณค่าต่อสังคม

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่กำหนดให้ต่อไปนี้

การสอบ PISSA

องค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (โออีซีดี) วัดผลการศึกษาในวิชาคณิตศาสตร์ การอ่าน และวิทยาศาสตร์ในกลุ่มอายุ ๑๕ ปี ในกว่า ๗๐ ประเทศทั่วโลกโดยมีสิงคโปร์รั้งแชมป์นักข่าวบีบีซีรายงานเมื่อ ๖ ธันวาคม ว่าองค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (โออีซีดี) ใช้โปรแกรมประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (พีซ่า) ทดสอบวัดความสามารถและความรู้ความเข้าใจในกลุ่มเด็กนักเรียน อายุ ๑๕ ปี ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ใน ๓ สาขาวิชา คือ คณิตศาสตร์ การอ่านและวิทยาศาสตร์ในกว่า ๗๐ ประเทศทั่วโลก โดยทำการทดสอบทุก ๓ ปี ซึ่งการวัดผลปีนี้ปรากฏว่านักเรียนในสิงคโปร์ทำคะแนนทดสอบได้สูงสุด รั้งอันดับ ๑ การวัดผลของโออีซีดีโดยนักเรียนสิงคโปร์ทำคะแนนได้เป็นอันดับ ๑ ของการทดสอบของพีซ่าทั้ง ๓ วิชาดังกล่าวเหนือระบบโรงเรียนทั่วเอเชีย ยุโรป ออสเตรเลีย (ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และประเทศหมู่เกาะใกล้เคียงแถบมหาสมุทรแปซิฟิก) อเมริกาเหนือและใต้

นายอันเดรียส ชไลเซอร์ผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาของโออีซีดีระบุว่า นักเรียนในสิงคโปร์ไม่ใช่แค่ทำผลงานได้ดีในทั้ง ๓ วิชาแต่ยังมีความเก่งกาจเกินหน้าเพื่อนนักเรียนประเทศอื่น ๆ มากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว สิงคโปร์เพิ่งรั้งแชมป์วัดผลด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในกลุ่มนักเรียนระดับประถมและมัธยมตามผลการจัดอันดับของแนวโน้มการศึกษาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์นานาชาติ (ทีไอเอ็มเอสเอส) ซึ่งทำการสำรวจวัดผลและเผยแพร่ทุก ๔ ปี โดยใช้ข้อมูลการทดสอบศักยภาพนักเรียนกว่า ๖๐๐,๐๐๐ คน อายุ ๙ - ๑๐ ปี และ ๑๓ - ๑๔ ปี ใน ๕๗ ประเทศทั่วโลก

การทดสอบวัดผลของโออีซีดี ยังพบว่ากลุ่มประเทศเอเชีย ต่างติดอันดับต้น ๆ ของตารางการจัดอันดับ วัดผลการศึกษาดังกล่าวมีเพียง ฟินแลนด์ เอสโตเนีย แคนาดาและไอร์แลนด์ที่ไม่ใช่ชาติในเอเชียที่ติด ๕ อันดับ ๕๔ ใน วิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ส่วนการอ่านติดอันดับ ๕๗

ขณะที่เวียดนามเป็นอีกหนึ่งประเทศในอาเซียนที่วัดผลวิชาวิทยาศาสตร์ได้อันดับต้น ๆ โดยอยู่อันดับที่ ๘ ซึ่งนายชไลเซอร์อธิบายความสำเร็จของเวียดนามว่า เป็นสิ่งที่โดดเด่นน่าสนใจทีเดียว เพราะอยู่ลำดับสูงกว่าเยอรมนี และสวิตเซอร์แลนด์ในวิชาวิทยาศาสตร์และอันดับสูงกว่าสหรัฐฯในวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

(ไทยรัฐ พุทธศักราชที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๙)

บรรณานุกรม

กำชัย ทองหล่อ. ๒๕๕๔. **หลักภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๕๓. กรุงเทพมหานคร : รวมสาสน์.

ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต. ๒๕๔๒. **ชีวประวัติและผลงานของสุนทรภู่**. กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พองจันทร์ สุขยิ่งและคณะ. ๒๕๕๔. **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ม. ๓**.
กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

พองจันทร์ สุขยิ่งและคณะ. ๒๕๕๔. **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ม. ๓**.
กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. ๒๕๕๖. **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วิวธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**.
พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : องค์การค้ำของ สกสค.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. ๒๕๕๗. **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**.
พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : องค์การค้ำของ สกสค.